Banca Cooperatistă Economcoop Bacău

RAPORT
privind cerinţele de transparenţă şi de publicare a informaţiilor

2023

În conformitate cu Regulamentul nr. 5/20.12.2013 privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit şi Regulamentul nr. 575/2013 al parlamentului european şi al consiliului din 26 iunie 2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii şi de modificare a regulamentului (UE) nr. 648/ 2012

1. CONSIDERENTE GENERALE 3

2. ASPECTE CU PRIVIRE LA INFORMAȚIILE CARE SUNT PROPRIETATEA BĂNCII ŞI LA INFORMAŢIILE CONFIDENŢIALE 3

3. INFORMAŢII CU PRIVIRE LA CADRUL DE ADMINISTRARE A ACTIVITĂŢII 3

3.1. INFORMAŢII REFERITOARE LA BANCA COOPERATISTĂ ECONOMCOOP BACĂU 3
3.2. INFORMAŢII REFERITOARE LA ORGANIZAREA ORGANULUI DE CONDUCERE AL BĂNCII COOPERATISTE ECONOMCOOP BACĂU 5
3.2.1. Numărul de mandate deţinute de membrii organului de conducere 7
3.2.2. Politica de recrutare pentru selectarea membrilor organului de conducere şi cunoştinţele, calificările şi expertiza efectivă a acestora 7
3.2.3. Politica privind diversitatea în materie de selecţie a membrilor organului de conducere, obiective şi orice ţinte relevante stabilite în cadrul politicii respective, precum şi măsura în care au fost atinse obiectivele şi ţintele respective ... 9
3.2.4. Politica privind conflictul de interese aplicabile Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău și organului de conducere . 9
3.2.5. Informaţii referitoare la natura și substanța economică a tranzacțiilor cu părți afiliate 10
3.3. STRATEGIILE DE AFACERI ȘI DE ADMINISTRARE RISCURI 10

4. OBIECTIVELE ŞI POLITICILE BĂNCII COOPERATISTE ECONOMCOOP BACĂU CU PRIVIRE LA ADMINISTRAREA RISCURILOR ...12

4.1. INFORMAŢII CU PRIVIRE LA STRATEGIILE ŞI PROCESELE DE ADMINISTRARE A RISCURILOR 12
4.1.1. Strategia şi procesul de administrare a riscului de credit 12
4.1.2. Strategia şi procesul de administrare a riscului de piaţă 13
4.1.3. Strategia şi procesul de administrare a riscului de lichiditate 14
4.1.4. Strategia şi procesul de administrare a riscului operaţional 15
4.1.5. Strategiile şi procesele de administrare a riscurilor reputaţional, strategic, efectul de levier, riscul de decontare - livrare și riscul de interconcentrare 16
4.2. INFORMAŢII CU PRIVIRE LA STRUCTURA ŞI ORGANIZAREA FUNCŢIILOR DE CONTROL 18
4.2.1. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de administrare a riscurilor 18
4.2.2. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de audit 23
4.2.3. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de conformitate 23
4.3. MONITORIZAREA PERFORMANȚEI FUNCȚIILOR DE CONTROL DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE 24
4.4. MODIFICĂRI SEMNIFICATIVE PLANIFICATE LA FUNCȚIILE DE CONTROL 24

5. INFORMAŢII REFERITOARE LA FONDURILE PROPRII ŞI ADECVAREA CAPITALULUI LA RISCURI 24

5.1. SFERA DE APLICARE 24
5.2. INFORMAŢII REFERITOARE LA FONDURILE PROPRII 25
5.3. INFORMAŢII REFERITOARE LA CERINŢELE DE FONDURI PROPRII 26
5.4. INFORMAŢII REFERITOARE LA METODA APLICATĂ ÎN VEDEREA EVALUĂRII ADECVĂRII CAPITALULUI INTERN LA RISCURI ÎN SCOPUL SUSŢINERII ACTIVITĂŢILOR CURENTE ŞI VIITOARE 27
5.5. AMORTIZOARELE DE CAPITAL 28

6. EXPUNERI TOTALE 29

6.1. DEFINIREA TERMENILOR ”ELEMENTE RESTANTE” ŞI ”ELEMENTE DEPRECIATE” 29
6.2. METODE APLICATE PENTRU DETERMINAREA AJUSTĂRILOR SPECIFICE ȘI GENERALE PENTRU RISCUL DE CREDIT 29
6.3. VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERILOR DUPĂ COMPENSAREA CONTABILĂ, ȘI FĂRĂ LUAREA ÎN CONSIDERARE A EFECTELOR TEHNICILOR DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT ȘI VALOAREA MEDIE A EXPUNERILOR (DEFALCATĂ PE CLASE DE EXPUNERI) 31
6.4. REPARTIŢIA GEOGRAFICĂ A EXPUNERILOR 32
6.5. DEFALCAREA EXPUNERILOR PE TIPURI DE CONTRAPARTIDĂ 32
6.6. DEFALCAREA TUTUROR EXPUNERILOR ÎN FUNCŢIE DE SCADENŢA REZIDUALĂ 32
6.7. EXPUNERI RESTANTE, EXPUNERI DEPRECIATE ȘI AJUSTĂRI 33
6.8. EXPUNERI RESTRUCTURATE, NEPERFORMANTE ȘI ACTIVE EXECUTATE SILIT 34

7. INFORMAŢII REFERITOARE LA EXPUNERILE BĂNCII COOPERATISTE ECONOMCOOP BACĂU LA RISCUL DE RATĂ A DOBÂNZII PENTRU POZIŢIILE NEINCLUSE ÎN PORTOFOLIUL DE TRANZACŢIONARE 36

8. INFORMAȚII PRIVIND NIVELUL INDICATORILOR CHEIE ÎNREGISTRAȚI LA FINELE ANULUI 2023 37

9. INFORMAŢII REFERITOARE LA POLITICA ŞI PRACTICILE DE REMUNERARE PENTRU CATEGORIILE DE PERSONAL ALE CĂROR ACTIVITĂŢI PROFESIONALE AU UN IMPACT SEMNIFICATIV ASUPRA PROFILULUI DE RISC 38

1. Considerente generale

Instituţia de credit căreia i se aplică cerinţele de transparenţă şi de publicare este **Banca Cooperatistă Economcoop Bacău.**

Raportul este elaborat în vederea aplicării de către Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a prevederilor Titlului I din cadrul Părţii a opta a Regulamentului (UE) nr.575/26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii şi de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 și a celor din Titlul II, cap. I, secțiunea 6 Transparența din cadrul Regulamentului nr. 5/2013 privind cerințe prudenţiale pentru instituţiile de credit.

Toate informaţiile existente în acest document sunt aferente anului 2023 şi au ca dată de referinţă 31.12.2023.

2. Aspecte cu privire la informațiile care sunt proprietatea băncii şi la informaţiile confidenţiale

În conformitate cu Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii şi de modificare a regulamentului (UE) nr. 648/2012, art.432, punctul 2, referitoare la definiţia informaţiilor proprietate a băncii, precum şi a informaţiilor confidenţiale, următoarele informaţii sunt:

1. **proprietate a băncii** (dezvăluirea acestora ar produce prejudicii materiale şi/sau concurenţiale în cazul publicării):
   - Strategia generală de afaceri;
   - Modalitatea de determinare şi urmărire a profilului de risc al băncii;
   - Sistemul de reglementari interne (strategii, politici, planuri, norme, manuale, proceduri);
   - Descrierea amănunţită a modelelor interne folosite pentru evaluarea riscurilor;
   - Descrierea detaliată a sistemului de limite folosite în administrarea riscurilor;
   - Orice alte informaţii de natură strategică.
2. **confidenţiale** (dezvăluirea lor ar produce prejudicii materiale şi de imagine pentru Banca Cooperatistă Economcoop Bacău, pentru clienţi, furnizori şi colaboratori):
   - Informaţii din contracte încheiate cu clienţii şi alţi colaboratori sau furnizori ai Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău;
   - Orice fel de informaţii referitoare la arhitectura şi funcţiunile sistemului informatic utilizat de Banca Cooperatistă Economcoop Bacău;
   - Orice informaţii referitoare la un anumit client, colaborator sau furnizor fără a avea acceptul acestuia.

Toate informaţiile prezentate în cadrul acestui raport sunt semnificative în înţelesul art.432 alin.1 din cadrul Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii şi de modificare a regulamentului (UE) nr. 648/2012.

3. Informaţii cu privire la cadrul de administrare a activităţii

3.1. Informaţii referitoare la Banca Cooperatistă Economcoop Bacău

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău are o raza teritorială bine definită prin actul constitutiv având un număr de un sediu central, 6 agenții și 12 puncte de lucru.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău este afiliată la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP este instituţia de credit constituită prin asocierea băncilor cooperatiste din România, în scopul gestionării intereselor lor comune, urmăririi centralizate a respectării dispoziţiilor legale şi a reglementărilor-cadru aplicabile, prin exercitarea supravegherii şi a controlului administrativ, tehnic şi financiar asupra organizării şi funcţionării acestora, denumită în continuare bancă.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău este o instituţie de credit constituită ca asociaţie autonomă de persoane fizice unite voluntar în scopul îndeplinirii nevoilor şi aspiraţiilor lor comune de ordin economic, social şi cultural, a cărei activitate se desfăşoară, cu precădere, pe principiul întrajutorării membrilor cooperatori.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău și băncile cooperatiste din reţeaua CREDITCOOP au o identitate bine definită în sistemul bancar din România, constituirea primelor organizaţii cooperatiste de credit fiind situată în urmă cu mai bine de 150 de ani. În îndelungata lor existenţă, s-au evidenţiat mai multe forme de organizare şi mai multe denumiri ale organizaţiilor cooperatiste de credit, ele fiind entităţi bine organizate, cu o rază proprie de operare şi cu acte constitutive proprii. Aceste organizaţii cooperatiste de credit au preţuit întotdeauna principiile cooperatiste, statuate la nivel internaţional, ele fiind constituite ca asociaţii de persoane fizice, unite voluntar, în scopul îndeplinirii nevoilor şi aspiraţiilor lor comune, de întrajutorare a membrilor asociaţi, iar hotărârile adunărilor generale luându-se în mod democratic, pe baza principiului un om – un vot. Acestea au statut de afiliate la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP şi beneficiază, din punct de vedere al activităţii financiar-bancare, de serviciile agenţiilor acesteia, repartizate judicios în teritoriu.

Activitatea băncilor cooperatiste din reţeaua CREDITCOOP este coordonată de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, care emite reglementări obligatorii, și le supraveghează pe acestea din punct de vedere prudenţial, controlându-le şi reprezentându-le interesele în relaţia cu instituţiile statului şi alte organisme.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP asigură promovarea intereselor băncilor cooperatiste afiliate, având următoarele atribuţii principale:

a) reprezentarea intereselor comune economice, financiare, juridice, social-culturale ale băncilor cooperatiste afiliate, în faţa Băncii Naţionale a României, a instituţiilor publice şi a instanţelor judecătoreşti;

b) urmărirea şi asigurarea coeziunii şi bunei funcţionări a întregii reţele, scop în care Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP întreprinde toate măsurile necesare pentru a garanta lichiditatea şi adecvarea capitalului la riscuri la nivelul fiecărei organizaţii cooperatiste de credit şi la nivelul reţelei în ansamblul său, inclusiv, dacă este cazul, prin acordarea de asistenţă financiară băncilor cooperatiste afiliate;

c) emiterea actului constitutiv-cadru şi a altor reglementări-cadru pentru organizarea activităţii în cadrul reţelei;

d) supravegherea băncilor cooperatiste afiliate, în ceea ce priveşte respectarea de către acestea a dispoziţiilor legii şi reglementărilor emise de Banca Naţională a României, a actului constitutiv-cadru şi a reglementărilor-cadru ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP şi exercită controlul riscurilor la acestea;

e) garantarea în întregime a obligaţiilor băncilor cooperatiste afiliate, sens în care dispune măsurile necesare pentru asigurarea plăţii de către acestea a contribuţiilor stabilite;

f) lichidarea băncilor cooperatiste afiliate;

g) raportarea, în conformitate cu reglementările în vigoare, a datelor şi informaţiilor solicitate de Banca Naţională a României;

h) asigurarea gestionării resurselor disponibile din reţea;

i) asigurarea decontării operaţiunilor de încasări şi plăţi între băncile cooperatiste afiliate şi a operaţiunilor de încasări şi plăţi ale propriei reţele în relaţia cu trezoreria statului şi cu celelalte instituţii de credit, prin contul curent deschis la Banca Naţională a României;

j) instruirea personalului şi organizarea de acţiuni cu caracter social-cultural de interes comun.

În vederea îndeplinirii atribuţiilor specifice, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP poate face recomandări şi poate dispune măsuri faţă de băncile cooperatiste afiliate sau poate propune Băncii Naţionale a României aplicarea de sancţiuni.

Constituirea, funcţionarea, modificarea actului constitutiv, dizolvarea, fuziunea, divizarea şi lichidarea organizaţiilor cooperatiste de credit urmează regimul societăţilor pe acţiuni.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău are un număr variabil de membri cooperatori, iar capitalul social al unei organizaţii cooperatiste de credit este variabil şi este format din părţi sociale de valoare egală. Valoarea nominală a unei părţi sociale este stabilită prin actul constitutiv-cadru, dar nu poate fi mai mică de 10 lei.

Părţile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile. Ele sunt indivizibile şi nu pot fi vândute, cesionate sau gajate decât numai între membrii cooperatori, cu excepţia cazurilor de încetare a calităţii de membru potrivit actului constitutiv, respectiv între băncile cooperatiste afiliate la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP.

3.2. Informaţii referitoare la organizarea organului de conducere al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău

Organele de conducere ale Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău sunt: adunarea generală, consiliul de administraţie și directorii, stabilite potrivit Actului constitutiv, în conformitate cu prevederile Legii nr.31/1990 privind societăţile comerciale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi ale Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr.99/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, care asigură îndeplinirea funcţiei de supraveghere şi a funcţiei de conducere în cadrul organizaţiei cooperatiste de credit.

Atribuțiile și responsabilitățile organelor de conducere ale Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău sunt prevăzute în actul constitutiv și în regulamentul de organizare și funcționare.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău este administrată în sistem unitar, conducerea instituţiei fiind delegată de către consiliul de administraţie către directori.

Adunarea generală a acţionarilor este organul de conducere care decide asupra activităţii acesteia şi asigură politica economică şi de creditare.

Adunarea generală a acţionarilor se întruneşte cel puţin o dată pe an sau ori de câte ori este necesar și are ca principale atribuţii: să discute, să aprobe sau să modifice situaţiile financiare anuale, pe baza rapoartelor prezentate de consiliul de administraţie şi de auditorul financiar; să stabilească programul de activitate, bugetul de venituri şi cheltuieli pentru exerciţiul financiar următor. Adunarea generală hotărăşte printre altele asupra: schimbării obiectului de activitate al băncii; prelungirea duratei de funcţionare; majorarea capitalului social.

Consiliul de administraţie se întruneşte lunar și are următoarele competenţe de bază: stabilirea direcţiilor principale de activitate şi de dezvoltare ale băncii; stabilirea sistemului contabil şi de control financiar şi aprobarea planificării financiare; numirea şi revocarea directorilor şi stabilirea remuneraţiei lor; supravegherea activităţii directorilor; pregătirea raportului anual, organizarea adunării generale a membrilor cooperatori şi implementarea hotărârilor acesteia.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău este administrată de către un consiliu de administraţie format din 5 membri, aleşi de adunarea generală, pentru un mandat de 4 ani, numărul acestora fiind întotdeauna impar.

Consiliul de administraţie alege dintre membri săi un preşedinte al consiliului.

Consiliul de Administrație al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este constituit din 5 membri, astfel:

- Bejan Stelian – președinte;
- Prisăcariu Minodora – membru independent;
- Lazăr Daniela – membru independent;
- Popa Alina Mădălina – membru;
- Anuți Mihaela – membru.

Pe parcursul anului 2023, activitatea Consiliului de administraţie al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău s-a desfășurat în cadrul a 30 de ședinte, la care au participat toți membrii acestuia.

Conducerea executivă a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este asigurată de către 2 directori, după cum urmează:

- Popa Alina Mădălina – director general;
- Anuți Mihaela – director general adjunct;

Conducerea activităţii băncii cooperatiste este delegată de către consiliul de administraţie la doi directori, numind pe unul dintre ei director general şi pe celălalt director general adjunct. Banca cooperatistă poate funcţiona cu un director general adjunct.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău are constituit un Comitet de administrare a riscurilor, care asistă Consiliul de Administrație în îndeplinirea atribuţiilor ce îi revin pe linia administrării riscurilor. Comitetul de administrare a riscurilor este compus din membri ai organului de conducere care nu exercită nicio funcţie executivă în banca cooperatistă.

Comitetul de administrare a riscurilor este compus din membri ai organului de conducere care nu exercită nicio funcţie executivă în Banca Cooperatistă Economcoop Bacău, astfel:

- Lazăr Daniela - președinte
- Prisăcariu Minodora – membru
- Bejan Stelian – membru

Atribuțiile, componența și modul de organizare și funcționare a Comitetului de administrare a riscurilor sunt prevăzute în Regulamentul de organizare şi funcţionare a comitetului de administrare a riscurilor, aprobat de Consiliul de administraţie al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău.

Comitetul de administrare a riscurilor este structura organizațională cu rol consultativ, responsabil pentru calitatea și eficiența gestionării riscurilor în cadrul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău.

Comitetul de administrare a riscurilor consiliază organul de conducere cu privire la apetitul la risc şi strategia globală privind administrarea riscurilor, actuale şi viitoare, ale Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău şi asistă organul de conducere în supravegherea implementării strategiei respective de către conducerea superioară.

Comitetul de administrare a riscurilor constituit la nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău are următoarele atribuţii: asigură informarea consiliului de administraţie asupra problemelor și evoluţiilor semnificative ce ar putea influenţa profilul de risc al băncii; dezvoltă politici şi proceduri adecvate pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea şi controlul riscurilor semnificative. Comitetul de administrare a riscurilor stabileşte procedurile de administrare a riscului de credit, riscului de piaţă, riscului operaţional, riscului de lichiditate şi a altor riscuri. Comitetul de administrare a riscurilor stabileşte limite corespunzătoare pentru expunerea la riscuri, analizează în ce măsură planurile alternative corespund situaţiilor neprevăzute, efectuează teste de stres asupra riscurilor. Comitetul de administrare a riscurilor dispune măsuri pentru monitorizarea riscurilor. Comitetul de administrare a riscurilor contribuie la: stabilirea profilului de risc și a limitelor pentru apetitul şi toleranţa la risc; stabilirea obiectivelor şi strategiei pentru fiecare risc semnificativ în parte; determinarea raportului dintre risc şi profit; transpunerea în norme, proceduri şi manuale a politicilor privind administrarea riscului. Comitetul de administrare a riscurilor este responsabil şi pentru gestionarea elementelor din bilanţul băncii într-un mod activ şi pentru menţinerea unei lichidităţi adecvate nevoilor de afaceri ale băncii; menţinerea solvabilităţii la nivelul standardelor în vigoare; gestionarea riscului valutar; gestionarea eficientă a capitalului băncii.

Structura organizatorică a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este clară şi transparentă în relaţia cu propriul personal şi în relaţia cu Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, şi este realizată într-un mod care promovează eficacitatea şi demonstrează prudenţa conducerii acestei instituţii de credit. Ea asigură un flux corespunzător de informaţii, pe verticală - în ambele sensuri - şi pe orizontală, care permite informarea organului de conducere asupra riscurilor aferente activităţii şi funcţionării băncii cooperatiste, informarea conducătorilor structurilor, precum şi a personalului atât asupra strategiilor, cât şi asupra politicilor şi procedurilor stabilite, difuzarea informaţiilor între structurile instituţiei de credit pentru care respectivele informaţii prezintă relevanţă.

Liniile de raportare, precum şi alocarea responsabilităţilor şi a competenţelor în cadrul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, sunt clare, precise, bine definite, transparente, coerente şi utilizate, respectiv aplicate.

În structura organizatorică a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, pe lângă organul de conducere şi comitetul de lucru, se regăsesc servicii, compartimente. Activităţile se desfăşoară la sediul social şi la sediile secundare din raza de activitate a băncii cooperatiste.

3.2.1. Numărul de mandate deţinute de membrii organului de conducere

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a optat pentru sistemul unitar de administrare.

În cadrul acestui sistem, membrii organului de conducere al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău dețin următoarele mandate:

- Președintele Consiliului de administrație deține un mandat în funcție neexecutivă (ca președinte - membru al consiliului de administrație);
- Membrii consiliului de administrație dețin câte un mandat în funcție neexecutivă, cu excepția directorului general și a directorului general adjunct care, pe lângă un mandat în funcție neexecutivă (ca membru al consiliului de administrație) dețin și câte un mandat în funcție executivă (ca director general, respectiv director general adjunct al băncii);

Membrii organului de conducere dispun, la nivel colectiv, de cunoştinţe, aptitudini şi experienţă adecvate pentru a fi în măsură să înţeleagă activităţile desfăşurate de bancă, inclusiv principalele riscuri ale acestora, astfel încât ei se pot pronunța în deplină cunoştinţă de cauză cu privire la toate aspectele asupra cărora trebuie să decidă potrivit competenţelor lor.

3.2.2. Politica de recrutare pentru selectarea membrilor organului de conducere şi cunoştinţele, calificările şi expertiza efectivă a acestora

Prin Politica de recrutare a membrilor organului de conducere se urmărește ca toți membrii organului de conducere să dispună în orice moment de bună reputaţie, onestitate, integritate şi gândire independentă.

Persoanele nominalizate să exercite atribuţii şi responsabilităţi de administrare şi/sau de conducere a băncii cooperatiste sunt evaluate în baza a mai multe criterii, respectiv:

1. reputație, onestitate şi integritate
2. cunoştinţe, aptitudini şi experiență adecvate
3. gândire independentă
4. alocarea unui timp suficient pentru îndeplinirea funcţiilor ce le revin.

Reputația, onestitatea și integritatea

Un membru al organului de conducere este considerat a avea o bună reputație și a da dovadă de onestitate și integritate dacă nu există motive obiective care să sugereze contrariul, în special fiind luate în considerare informațiile relevante disponibile privind factorii sau situațiile referitoare la condamnări, acţiuni de urmărire penală în curs sau cercetări administrative în curs, etc.

Cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate

Membrii organului de conducere trebuie, în mod permanent, să înțeleagă activitatea băncii cooperatiste și riscurile aferente în mod proporțional cu responsabilitățile ce le revin potrivit domeniilor alocate, inclusiv să înțeleagă în mod adecvat domeniile pentru care un membru al organului de conducere nu este direct responsabil, dar pentru care răspunde solidar, împreună cu ceilalți membri ai organului de conducere.

Membrii organului de conducere trebuie să înțeleagă cadrul de administrare a activității instituției de credit, rolul și responsabilitățile lor și, după caz, structura grupului, precum și orice potențiale conflicte de interese care ar putea să apară în legătură cu acestea.

Membrii organului de conducere trebuie să aibă capacitatea de a contribui la implementarea unei culturi, a unor valori corporative și a unor comportamente adecvate în cadrul organului de conducere și al băncii cooperatiste.

Evaluarea adecvării cunoștințelor, aptitudinilor și experienței trebuie să ia în considerare:

a) rolul, atribuțiile și capacitățile necesare aferente funcției;

b) cunoștințele și aptitudinile dobândite prin educație, pregătire și practică;

c) experiența practică și profesională dobândită în funcțiile anterioare;

d) cunoștințele și aptitudinile dobândite de către membrul organului de conducere și demonstrate prin conduita sa profesională.

Evaluarea trebuie să ia în considerare nivelul și profilul educației fiecărui membru al organului de conducere, precum și dacă aceasta este în domeniul financiar-bancar sau în alte domenii care ar putea fi considerate relevante pentru domeniul financiar-bancar. În mod particular, poate fi considerată relevantă pentru domeniul financiar-bancar educația în domenii precum economie, statistică și econometrie, drept, contabilitate, audit, administrație, reglementare financiară, tehnologia informației.

Evaluarea nu se limitează la nivelul de studii absolvite de către membrul organului de conducere sau la atestarea referitoare la vechimea în cadrul unei instituții. În acest sens, se va efectua o analiză aprofundată a experienței practice a membrului organului de conducere, luând în considerare natura, amploarea și complexitatea activității desfășurate de entitățile în care a activat, precum și funcțiile exercitate de acesta în respectivele entități.

La evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței unui membru al organului de conducere, se iau în considerare experiența teoretică și practică referitoare la:

a) pieţele bancare și financiare;

b) cerințele legale și cadrul de reglementare;

c) planificarea strategică, înțelegerea strategiei de afaceri sau a planului de afaceri ale unei instituții și realizarea acestora;

d) administrarea riscurilor (identificarea, evaluarea, monitorizarea, controlul și diminuarea principalelor tipuri de riscuri aferente activităților unei instituții), inclusiv experiența legată în mod direct de responsabilitățile membrului organului de conducere;

e) contabilitate și audit;

f) evaluarea eficacității cadrului de administrare a activității al unei instituții, asigurarea unui cadru de administrare, a unei supravegheri și a unor controale eficace; și

g) interpretarea informațiilor de natură financiară ale unei instituții, identificarea, pe baza acestor informații, a aspectelor-cheie precum și a unor controale și măsuri adecvate.

Membrii organului de conducere trebuie să dețină suficientă experiență practică și profesională pentru o perioadă suficient de lungă.

La evaluarea experienței practice și profesionale obținute de un membru al conducerii superioare în funcțiile anterioare, se iau în considerare în special următoarele:

a) natura funcției de conducere deținute și nivelul ierarhic al acesteia;

b) perioada de timp pentru care a fost deținută funcția;

c) natura și complexitatea activității aferente funcției respective, inclusiv structura organizatorică a acesteia;

d) sfera competențelor, atribuțiile de natură decizională și responsabilitățile asumate de membrul conducerii superioare;

e) cunoștințele tehnice dobândite prin deținerea funcției;

f) numărul subordonaților.

Gândirea independentă

La evaluarea gândirii independente se evaluează dacă membrii organului de conducere:

a) dispun de abilităţile comportamentale necesare, inclusiv:

i) curaj, convingere şi puterea de a evalua şi de a contesta în mod eficient deciziile propuse de către alţi membri ai organului de conducere;

ii) capacitatea de a pune întrebări membrilor conducerii superioare cu privire la exercitarea atribuţiilor lor; şi

iii) capacitatea de a nu fi influenţat de opiniile celorlalţi membri fără realizarea unei analize proprii atente a respectivelor opinii.

b) se găsesc în situaţii de conflicte de interese, într-o măsură care ar afecta capacitatea acestora de a-şi îndeplini sarcinile în mod independent şi obiectiv.

Alocarea unui timp suficient de către un membru al organului de conducere

Banca cooperatistă evaluează dacă un membru al organului de conducere poate să dedice suficient timp pentru îndeplinirea funcţiilor şi responsabilităţilor sale, inclusiv pentru înţelegerea activităţilor desfăşurate de instituţiile de credit, a principalelor riscuri şi a implicaţiilor activităţilor desfăşurate, precum şi a strategiei privind administrarea riscurilor.

Membrii organului de conducere trebuie să-şi poată îndeplini sarcinile inclusiv în perioade de activitate deosebit de intensă, cum ar fi în caz de restructurare, relocare a băncii cooperatiste, achiziţie, fuziune, preluare sau o situaţie de criză sau ca urmare a unor dificultăţi majore legate de una sau mai multe din operaţiunile sale, luând în considerare că în astfel de perioade poate fi necesară alocarea unui timp suplimentar celui alocat în perioadele obişnuite.

3.2.3. Politica privind diversitatea în materie de selecţie a membrilor organului de conducere, obiective şi orice ţinte relevante stabilite în cadrul politicii respective, precum şi măsura în care au fost atinse obiectivele şi ţintele respective

Politica de promovare a diversităţii în cadrul organului de conducere are în vedere:

- un set larg de calităţi şi aptitudini la recrutarea membrilor organului de conducere, pentru a obţine o varietate de opinii şi experienţe şi pentru a facilita exprimarea unor opinii independente şi un proces decizional solid în cadrul organului de conducere;
- aspecte precum educaţia şi experienţa profesională, genul, vârsta;
- măsuri pentru a asigura egalitatea de tratament şi oportunităţi pentru persoanele de diferite genuri.

3.2.4. Politica privind conflictul de interese aplicabile Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău și organului de conducere

Politica privind conflictele de interese identifică relaţiile, serviciile/activităţile sau tranzacţiile în care pot apărea conflicte de interese, modul de gestionare a acestora şi măsurile care urmează să fie adoptate pentru prevenirea sau gestionarea respectivelor conflicte (exemple: separare adecvată a atribuţiilor, stabilirea de obstacole în calea circulaţiei informaţiilor, stabilirea responsabilității membrilor organului de conducere să se abțină de la vot cu privire la orice chestiune în care un membru are sau ar putea avea un conflict de interese sau în care obiectivitatea sau capacitatea membrului de a-și îndeplini sarcinile în mod corect ar putea fi compromisă în alt fel etc).

Politica are în vedere cel puțin următoarele situații în care pot să apară conflicte de interese:

a) interese economice (exemplu: împrumuturi acordate de bancă unei societăți deținute de salariaţii băncii);
b) relații personale sau profesionale cu angajații băncii;
c) un alt loc de muncă sau un de muncă anterior, din trecutul apropiat al unui salariat (exemplu: ultimele trei locuri de muncă);
d) relații personale sau profesionale cu părți externe relevante implicate (exemplu: asocierea cu furnizori, firme de consultanță sau alți furnizori de servicii importanți) și
e) influența politică sau relațiile politice.

Activităţile care pot fi afectate de potenţiale conflicte de interese trebuie să fie identificate şi supuse unei monitorizări independente, exercitate de salariaţi neimplicaţi direct în activităţile respective

3.2.5. Informaţii referitoare la natura și substanța economică a tranzacțiilor cu părți afiliate

Având în vedere sistemul unitar de administrare, la nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, organul de conducere este reprezentat de consiliul de administraţie şi directorul general adjunct care nu face parte din consiliul de administratie.

Părțile afiliate organizaţiei cooperatiste de credit cuprind membrii organului de conducere ai organizaţiei cooperatiste de credit, precum şi persoanele care deţin funcţii-cheie în respectiva organizaţie cooperatistă de credit împreună cu:

i. entităţile în care aceştia au / prezintă interese directe sau indirecte; şi
ii. membrii apropiaţi ai familiei acestora, care se anticipează să influenţeze sau să fie influenţaţi de aceştia în raport cu instituţia de credit; aceştia pot include: partenerul de viaţă şi copiii persoanei; copiii partenerului de viaţă al persoanei; dependenţi ai persoanei sau ai partenerului de viaţă al acestuia.

Facem precizarea că pentru banca cooperatistă „entităţile în care aceştia au/prezinta interese directe sau indirecte” sunt reprezentate de membrii organului de conducere şi persoanele care deţin funcţii-cheie în Banca Cooperatistă Economcoop Bacău.

Persoanele care deţin funcţii cheie sunt membri ai personalului ale căror funcţii le conferă o influenţa semnificativă asupra orientării instituţiei de credit, însă care nu sunt membri ai organului de conducere.

Tranzacțiile cu părțile afiliate aferente Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău includ expunerile din credite înregistrate în bilanţ şi cele din afara bilanţului precum şi relaţii comerciale cu banca, cum ar fi contractele de servicii, achizitiile şi vânzările de active, contracte de construcţii, acorduri de leasing şi operaţiuni de scoatere în afara bilanţului.

În cadrul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, tranzacțiile cu părțile afiliate nu au un impact semnificativ asupra instituției de credit.

3.3. Strategiile de afaceri și de administrare riscuri

Strategia de afaceri a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău se stabilește pe un orizont de timp de 3 ani (pe termen mediu). În prezent strategia de afaceri a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este stabilită pentru perioada 2023 – 2025, perioadă în care principalele axe de dezvoltare sunt:

- orientarea către schimbare şi adaptare la noile tendinţe din domeniu;
- continuarea procesului de modernizare și consolidare a băncii prin analiza economico-financiară care să aibă în vedere volumele economice realizate, trendurile înregistrate în ultimii ani, obiectivele strategice stabilite și posibilitățile realiste de realizare a acestora și necesitatea asigurării continuității la nivelul conducerii superioare și de nivel mediu;
- orientarea către clienţi a tuturor activitaţilor;
- urmărirea evoluției pieței, pentru identificarea previzională a diferențelor apărute sau care pot să apară, pe baza unor analize efectuate asupra diversităţii nevoilor financiare ale clienților;

- orientarea băncii cooperatiste spre oportunităţi atractive, adaptabile la resursele şi capacităţile lor, asigurând astfel un potenţial generator de creştere şi rentabilitate;
- inițierea demersurilor necesare pentru digitalizarea produselor bancare, modernizarea serviciilor de decontare și introducerea în oferta de produse și servicii a băncii, din a doua parte a anului 2023, a cardurilor;
- crearea, menţinerea şi consolidarea relaţiilor pe termen lung cu clienții existenți şi cu ceilalţi parteneri de afaceri, asigurarea unor relaţii privilegiate cu aceștia şi, pe baza lor, fidelizarea într-o proporţie ridicată a respectivilor clienți;
- determinarea potenţialilor clienți să apeleze la produsele și serviciile oferite de bancă și identificarea unor modalități de răsplătire a fidelității lor;
- acordarea unei importanțe sporite activităților bancare tradiționale efectuate, deoarece acestea din urmă contribuie la acoperirea costurilor din ce în ce mai mari.

În cadrul strategiei de afaceri elaborată pe orizontul de timp de 3 ani se stabilesc obiective specifice fiecăruia din cei 3 ani pe măsura derulării acestora.

Strategia de afaceri a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este fundamentată și aprobată de Consiliul de Administrație al băncii. Conducerea superioară a băncii are rolul de a implementa strategia de afaceri și de a se asigura și de faptul că aceasta este comunicată personalului în funcție de responsabilitățile deținute de fiecare dintre membri personalului, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice.

Strategia de dezvoltare a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău în perioada 2023-2025 urmărește a asigura o dezvoltare durabilă a băncii și în concordanță cu resursele de care dispune, fără a-și asuma riscuri sporite provenite dintr-o expansiune bruscă a activității și/sau una teritorială.

Organul de conducere al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău are în vedere o administrare sănătoasă a instituției de credit din punct de vedere al riscurilor.

Strategia de administrare a riscurilor a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este elaborată anual și are în vedere stabilirea unor limite de risc pe principalele mari categorii de riscuri astfel încât să se asigure realizarea obiectivelor strategice, iar banca să-și asume în principal doar riscurile iminente activităților desfășurate. Prin urmare banca nu încurajează asumarea de riscuri suplimentare.

Astfel, Banca Cooperatistă Economcoop Bacău privește activitatea de administrare a riscurilor ca pe o prioritate în conducerea activității instituției de credit, aceasta reprezentând de altfel fundamentul pe care se sprijină strategia de afaceri a băncii.

Direcțiile strategice ale băncii sunt astfel construite încât atingerea obiectivelor de performanță stabilite să se realizeze fără asumarea unui nivel ridicat al riscurilor.

În acest sens, Banca Cooperatistă Economcoop Bacău asigură desfășurarea activității în condițiile implementării și susținerii unor sisteme de gestionare a riscurilor adecvate și în conformitate cu strategia de administrare a riscurilor a Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

În ceea ce privește elaborarea, aprobarea, implementarea și monitorizarea strategiei de administrare a riscurilor, următoarele structuri au atribuții cheie definite în acest sens:

- Consiliul de Administrație;
- Comitetul de administare a riscurilor;
- Conducerea superioară a Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău;
- Compartimentul Administrare riscuri.

Factorii de risc previzibili, definiți și în cadrul planurilor de afaceri elaborate atât la nivel individual cât și la nivel de rețea CERDITCOOP sunt următorii:

- adoptarea unor reglementări legislative sau normative restrictive cu impact nefavorabil;
- implementarea greoaie a digitalizării datorită specificului rețelei;
- acțiuni directe ale competiției (publicitate susținută la nivel național a unor produse și servicii);
- instabilitate și lipsa de predictibilitate a măsurilor guvernamentale;
- adoptarea unor reglementări legislative sau normative restrictive cu impact nefavorabil;

- schimbări demografice nefavorabile;
- schimbări ale nevoilor, gusturilor sau preferinţelor clienţilor, precum și creșterea gradului de îndatorare si a riscului de neplată;
- presiunea crescândă a concurenţei.

4. Obiectivele şi politicile Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău cu privire la administrarea riscurilor

4.1. Informaţii cu privire la strategiile şi procesele de administrare a riscurilor

Funcția de administrare a riscurilor este implicată în mod activ la elaborarea strategiilor Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău privind administrarea riscurilor semnificative şi în toate deciziile privind administrarea acestora oferind o imagine completă asupra întregii game de riscuri la care este expusă instituţia de credit.

Administrarea riscurilor presupune prevenirea, monitorizarea şi limitarea expunerilor băncii cooperatiste la riscuri, precum şi determinarea nivelului de asumare a anumitor riscuri, astfel încât, la momentul producerii lor, banca să dispună de capacitatea de a depăși impactul financiar negativ pe care acestea îl pot determina.

4.1.1. Strategia şi procesul de administrare a riscului de credit

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a emis o serie de reglementări interne care guvernează aspectele legate de managementul riscului de credit, respectiv strategie şi politică, proceduri şi planuri alternative pentru situaţii neprevăzute. Strategia riscului de credit pentru anul 2023 include categoriile de credit pe care banca le promovează, grupate pe categorii de clienţi. De asemenea, în strategie se prevede că orice operaţiune care conduce la înregistrarea unor expuneri mari sau la majorarea acestora, precum şi orice operaţiune care prezintă în alt fel un risc deosebit, se va efectua numai cu aprobarea prealabilă a Consiliului de administraţie al organizaţiei cooperatiste de credit. Sectoarele economice de activitate ale clienţilor care au acces la credite sunt: financiar, bancar, asigurări, bugetar de stat şi de asigurări sociale, servicii, transporturi, comerţ, industrie, construcţii, agricultură, silvicultură, zootehnie, piscicultură etc. Banca Cooperatistă Economcoop Bacău creditează forma de proprietate privată a membrilor cooperatori şi a clienţilor persoane juridice şi persoane fizice, altele decât membrii cooperatori. Pentru dispersarea riscului de credit şi încadrarea în limitele generale ale densităţii riscului stabilite pe categorii de clienţi, banca va urmări încadrarea în limitele prevăzute în Normele privind acordarea de credite de către OCC, astfel: soldul creditelor acordate persoanelor juridice, şi persoanelor fizice nemembri cooperatori să nu depăşească 25% din activele băncii.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău acordă credite clienţilor rezidenţi din România, care domiciliază, au sediul social şi îşi desfăşoară activitatea în raza teritorială de operare consemnată în actul constitutiv al acesteia.

Aria geografică în care activează Banca Cooperatistă Economcoop Bacău este jumătate din județul Bacău și tot județul Neamț.

Operaţiunile de creditare efectuate de banca cooperatistă se fac exclusiv în moneda naţională (leu), iar bonitatea clienţilor se determină pe baza veniturilor realizate în aceeaşi monedă cu creditul acordat. Banca Cooperatistă Economcoop Bacău acordă credite în conformitate cu normele şi reglementările emise de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP în acest sens, a căror durată iniţială maximă nu a depăşit 300 de luni pe parcursul anului 2023. Scadenţele de rambursare ale ratelor de credit şi de plată a dobânzilor aferente sunt consemnate în grafice de rambursare realiste stabilite de comun acord cu clientul. Garantarea creditelor se face cu garanţii personale şi cu garanţii reale. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a stabilit condiţiile de garantare pentru: creditele de consum acordate clienţilor persoane fizice, creditele pentru investiţii imobiliare acordate clienţilor persoane fizice, creditele acordate persoanelor fizice entităţi economice şi persoanelor juridice (valoarea garanţiilor constituite va acoperi în proporţie de cel puţin 120% valoarea creditului şi dobânda aferentă primului an de creditare).

Costul creditului este determinat de costul surselor atrase şi împrumutate şi de administrarea creditului.

Profitabilitatea portofoliului de credite a fost estimată pe categorii de clienţi, în estimarea ei ţinându-se cont atât de rata de referinţă şi de marja de dobândă care au fost estimate pe baza obiectivelor strategice cât şi de costul riscului.

În cadrul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este interzisă creditarea persoanelor cu care banca se află în relaţii speciale (auditorul financiar; membrii unor comisii special constituite), şi nu se acordă credite în condiţii de favoare personalului propriu şi familiilor acestuia.

Pentru administrarea riscului de credit au fost stabilite atribuţii şi responsabilităţi pe diferite niveluri organizatorice, respectiv începând de la nivelul departamentului Creditare, la nivelul departamentului Administrare riscuri, al Comitetului de administrare a riscurilor, al organelor cu funcţie de conducere şi terminând cu responsabilităţile organelor cu funcţie de supraveghere.

În vederea realizării strategiei pentru riscul de credit, Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a stabilit o serie de limite: pe produse bancare specifice, pe sectoare economice, pe zone geografice, pe tipuri de clientelă şi limite aferente riscului rezidual.

Pentru asigurarea recuperării creditelor în situaţia în care împrumutatul nu-şi respectă obligaţiile contractuale de rambursare a ratelor scadente, de plată a dobânzilor şi a celorlalte obligaţii rezultate din contract, din cauze care nu au putut fi prevăzute la acordarea creditului, Banca solicită împrumutaţilor, garanţii asiguratorii, respectiv: garanţii reale (garanţii reale imobiliare - ipotecă de rang 1, garanţii reale mobiliare) şi garanţii personale (garanţi personali - giranţi, fidejusori, asigurarea riscului de neplată sau altor riscuri, cesiune pe veniturile obţinute, garanţia bancară), cea din urmă fiind categoria predominantă. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a stabilit modalităţile de determinare şi asigurare a valorii garanţiilor pentru creditele acordate persoanelor fizice, inclusiv membrilor cooperatori. Pentru împrumuturile de valori semnificative (peste 40.000 lei), sunt alese acele garanţii care îşi păstrează valoarea în timp, care nu necesită o prea mare prelucrare/pregătire, al căror cost este ridicat şi care sunt uşor vandabile, respectiv garanţiile reale (imobiliare, mobiliare, financiare).

De asemenea, banca a stabilit un sistem de avertizare timpurie care furnizează informaţii referitoare la momentul în care o organizaţie cooperatistă de credit se apropie de momentul în care nu se va putea încadra în nivelul de risc pentru care a optat, moment în care sunt necesare măsuri speciale de reducere a riscului de credit.

4.1.2. Strategia şi procesul de administrare a riscului de piaţă

Strategia de administrare a riscului de piaţă se axează pe administrarea riscului ratei dobânzii şi se concentrează pe două mari direcţii, respectiv pe creşterea şi diversificarea surselor de finanţare atrase pe termen scurt şi mediu, pe de o parte şi pe practicarea unor dobânzi active şi pasive atractive la produsele bancare oferite clienţilor.

Principalele forme de manifestare ale riscului ratei dobânzii care au fost urmărite pe parcursul anului 2023 de către banca cooperatistă sunt: riscul marjei dobânzii reprezentat de o serie de indicatori (marja brută a dobânzii, marja brută ajustată a dobânzii, marja netă a dobânzii bancare, venituri din dobânzi) şi riscul modificării ratei dobânzii analizat din două puncte de vedere şi anume, din perspectiva efectului de venit (aceasta este o abordare pe termen scurt) şi din perspectiva efectului valorii economice a capitalului (valoarea internă a băncii stabilită ca diferenţă între valoarea prezentă a activelor şi valoarea prezentă a datoriilor).

În cadrul băncii cooperatiste nu se determină cerinţă minimă de capital reglementată pentru riscul de piaţă deoarece banca nu deţine portofoliu de tranzacţionare. Cu toate acestea, riscul aferent componentei riscului de piaţă care pune în evidenţă riscul ratei dobânzii din activităţi din afara portofoliului de tranzacţionare este evaluat pe baza unor analize anticipative şi este acoperit cu necesar intern de capital. În cadrul acestor analize anticipative, se determină şi declinul potenţial al valorii economice a organizaţiei cooperatiste de credit prin aplicarea metodologiei standardizate prevăzută în anexă la Regulamentul BNR nr. 5/20.12.2013 privind cerințe

prudențiale pentru instituțiile de credit, cu modificările şi completările ulterioare. Pentru diminuarea acestui risc, dacă declinul potenţial al valorii lor economice, rezultat prin aplicarea acestei metodologii, este mai mare de 5%, banca cooperatistă determină necesar intern de capital.

Pentru riscul marjei dobânzii şi riscul modificării ratei dobânzii analizat din perspectiva efectului de venit (abordarea pe termen scurt) Banca a stabilit metode calitative de evaluare şi diminuare.

De asemenea, Banca a stabilit responsabilităţi pentru gestiunea riscului de rată a dobânzii la nivelul trezoreriei, la nivelul compartimentului Administrare riscuri şi la nivelul Comitetului de administrare a riscurilor.

4.1.3. Strategia şi procesul de administrare a riscului de lichiditate

În prezent banca cooperatistă se bazează, în general, pe resursele atrase pe plan local (adică, depozitele clienţilor) pentru a-şi îndeplini nevoile de lichiditate.

Principalele obiective operaţionale ale strategiei riscului de lichiditate definite de Banca Cooperatistă Economcoop Bacău sunt: obiective generale, obiective de administrare a lichidităţii intraday, obiective de administrare a lichidităţii pe termen scurt, obiective de administrare a lichidităţii pe termen mediu şi lung.

Pentru măsurarea lichidităţii Banca monitorizează o serie de indicatori de evaluare: indicatorul de lichiditate, lichiditatea imediată, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate, indicatorul de finanțare stabilă netă, credite acordate clientelei în depozite atrase de la clienţi, disponibilităţi şi depozite la vedere în surse atrase de la clientelă (acesta este un indicator specific care măsoară volatilitatea pasivelor), ponderea activelor lichide în total active, ponderea activelor lichide în datoriile privind clientela, nivelul cheltuielilor cu dobânda plătită la facilităţile de creditare oferite de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP. De asemenea, la nivelul departamentelor de Trezorerie şi Administrare riscuri se monitorizează o serie de indicatori de avertizare timpurie care să ajute în procesul de identificare, în regim de urgenţă, a creşterii riscului sau a vulnerabilităţilor în ceea ce priveşte poziţia lichidităţii sau necesităţile potenţiale de finanţare.

Managementul lichidităţii este realizat de conducătorii băncii cooperatiste.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a definit capacitatea de contrabalansare şi rezerva de lichiditate care este stabilită astfel încât să acopere nevoia de lichiditate în condiţii de criză şi care a fost calibrată în funcţie de anumiţi factori, lichiditatea şi profitabilitatea, dinamica managementului lichidităţii - care depinde de fluxurile de încasări şi plăţi.

O sursă importantă de lichidităţi la nivelul băncii cooperatiste este fluxul de numerar generat de operaţiunile zilnice care trebuie să fie controlat şi estimat cu precizie. Pentru a estima fluxul de numerar, banca cooperatistă ia în considerare comportamentul clienţilor, inclusiv caracterul sezonier al acestuia. Banca cooperatistă este conştientă că managementul riscului de lichiditate are atât efecte legate de preţ (preţul la care pasivele pot fi achiziţionate), cât şi efecte legate de cantitate şi reputaţie. De aceea, nivelul depozitelor este monitorizat permanent cu ajutorul analizelor şi rapoartelor prezentate în cadrul Comitetului de administrare a riscurilor.

Principalele scopuri ale managementului activelor şi pasivelor sunt de a maximiza, sau cel putin de a stabiliza, ecartul (spread-ul) dintre venituri şi cheltuieli şi de a maximiza valoarea de piaţă a băncii cooperatiste. Politica Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău prevede realizarea unui management corect al activelor şi pasivelor în contextul gestionării corespunzătoare a surselor atrase şi a plasamentelor efectuate din aceste surse. Prin politica sa, Banca Cooperatistă Economcoop Bacău asigură şi păstrarea încrederii şi a reputaţiei.

Managementul activelor şi pasivelor include atât analiza din punct de vedere al tipului de clienţi al structurii activelor şi pasivelor purtătoare de dobândă, cât şi analiza nevoii de modificare a nivelului dobânzii activelor şi pasivelor. Banca cooperatistă a stabilit pârghiile privind accesul la finanţare pe termen scurt, care este de fapt un risc de lichiditate imediată, precum şi pârghiile privind accesul la finanţare pe termen lung. De asemenea, banca cooperatistă a definit atribuţiile şi responsabilităţile compartimentului Administrare riscuri precum şi responsabilităţile pentru organul cu funcţie de conducere şi Consiliul de administraţie.

Sursele interne care sunt utilizate pentru obţinerea unei cantităţi importante de numerar sunt reprezentate de numerarul din casierii, finanţarea cu numerar de la băncile cooperatiste cu care Banca are încheiate convenţii

în acest sens, sumele din contul curent, inclusiv cel de rezervă minimă obligatorie, retragerea depozitelor interbancare neajunse la scadenţă, utilizarea pârghiilor în scopul determinării clienţilor să opteze pentru menţinerea în cadrul sistemului a disponibilităţilor la vedere şi la termen, atragerea de noi depozite la termen în zonele în care există această posibilitate.

Sursele externe care sunt utilizate pentru obținerea unei cantități importante de numerar sunt reprezentate de activele cu grad mare de lichiditate în care este păstrată rezerva mutuală de garantare constituită la nivelul rețelei, facilităţile de creditare oferite de BCCC, precum și de la băncile cooperatiste cu care Banca Cooperatistă Economcoop Bacău are încheiate acorduri de finanțare pentru situații neprevăzute.

4.1.4. Strategia şi procesul de administrare a riscului operaţional

Riscul operaţional reprezintă riscul unei pierderi determinate fie de utilizarea unor procese, sisteme sau resurse umane inadecvate sau care nu şi-au îndeplinit funcţia în mod corespunzător, fie de evenimente şi acţiuni externe.

Riscul operaţional se delimitează de riscul reputaţional, dar include riscul de proces, risc care poate fi numit şi risc de pierdere care poate fi rezultatul unui proces eronat sau inadecvat, sisteme, erori umane sau al unor evenimente externe sau incertitudini legale.

În concordanţă cu harta riscurilor, riscul operaţional este împărţit în 3 subcategorii: Riscuri interne provenite de la oameni, procese şi sisteme şi riscuri externe, Riscul de securitate IT şi Riscul juridic (legal), în cadrul cărora au fost identificate o serie de grupe mari de evenimente de risc operaţional.

În managementul riscului operaţional, au fost introduse măsuri operaţionale pentru ameliorarea riscului, precum sistemul de control intern (SCI). Pe de altă parte, riscurile sunt evitate în mod conştient prin neimplicarea în anumite tranzacţii şi activităţi. Transferul riscurilor operaţionale, de exemplu prin încheierea poliţelor de asigurare sau prin externalizare, este privit ca un alt instrument de control al riscului. În urma unei analize atente, riscurile operaţionale pot fi acceptate cu bună ştiinţă. Banca cooperatistă își stabileşte planuri de continuitate a afacerii pentru a aborda riscurile operaţionale care se materializează.

Banca cooperatistă determină cerinţe minime de capital pentru riscul operaţional aferent întregii activităţi utilizând abordarea de bază.

În ceea ce priveşte operaţionalizarea strategiei de risc, managementul riscurilor operaţionale, utilizat ca instrument în vederea atingerii obiectivelor şi principiilor definite în strategia de risc, foloseşte printre altele şi metode procedurale cuprinzătoare care sunt avute în vedere în special pentru a îndeplini nevoia de management activ al riscului şi integrarea controlului riscului, şi anume, în locul unui sistem de limite VaR (valoare aşteptată la risc), măsurile procedurale sunt în principal utilizate pentru a controla riscul operaţional. Acestea includ, printre altele, managementul continuităţii afacerii, politicile de externalizare şi asigurare. În plus, analizele sunt efectuate pentru a asigura continuitatea durabilă a afacerii - pe baza perspectivei unei activităţi viabile cu ajutorul scenariilor de criză şi precauţiilor de a evita ameninţările la adresa continuităţii (planul de continuitate a afacerii, planurile alternative pentru situaţii neprevăzute). Pe lângă aceste măsuri active de a controla riscul operaţional, monitorizarea constantă a riscurilor operaţionale este de asemenea un factor cheie. Măsurile prevăzute în planurile alternative pentru situaţii neprevăzute au fost stabilite pentru a aborda evenimente care apar în ciuda acestor precauţiuni. Mai mult, măsurile de control ale riscului sunt, de asemenea, reevaluate regulat.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a definit următoarele principii ale managementului riscului operaţional:

- optimizarea procesului;
- completitudinea şi inteligibilitatea obţinerii datelor despre eveniment;
- principiul proporţionalităţii în proiectarea paşilor de management al riscului operaţional;
- evaluarea continuă a riscurilor operaţionale şi măsurile de control şi monitorizare;
- acceptarea riscului;
- monitorizarea riscului operaţional.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău raportează lunar către Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP toate evenimentele de risc operaţional, risc de securitate IT şi juridic înregistrate până la finele lunii încheiate.

Formele de control/diminuare al/a riscului, care sunt disponibile pentru managementul riscurilor operaţionale sunt următoarele: evitarea, ameliorarea, transferul, acceptarea.

4.1.5. Strategiile şi procesele de administrare a riscurilor reputaţional, strategic, efectul de levier, riscul de decontare-livrare și riscul de interconcentrare

Banca definește **riscul reputaţional** ca fiind riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor şi capitalului determinat de percepţia nefavorabilă asupra imaginii băncii cooperatiste ca urmare a publicităţii negative făcute practicilor de afaceri şi/sau persoanelor legate de acestea, sau a persoanelor din conducere, indiferent dacă este conformă realităţii sau nu, producând o pierdere a încrederii clienţilor, ceea ce conduce la nerealizarea profiturilor estimate.

Pentru anul 2023, prioritățile Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău au fost:

- susţinerea şi promovarea activităţilor desfăşurate de persoanele fizice atât pentru satisfacerea unor nevoi personale cât şi pentru dezvoltarea şi consolidarea gospodăriilor proprii;
- susţinerea şi dezvoltarea în limita plafoanelor stabilite a activităţilor desfăşurate de persoanele fizice cu profesii liberale şi de către persoanele juridice ce operează în zonele de funcţionare a unităților băncii cooperatiste;
- asigurarea în permanenţă a unei lichidităţi în măsură să permită derularea normală a activităţii proprii, cât şi pentru completarea resurselor în cazul în care se înregistrează temporar un deficit de resurse.

Identificarea şi evaluarea riscului reputaţional se realizează atât pe baza unor metode calitative de identificare şi evaluare cât şi pe baza unor metode cantitative de evaluare care constau în scenarii bazate pe observaţii istorice şi în scenarii de criză ipotetice.

Monitorizarea riscului reputaţional se realizează atât prin utilizarea unui set intern de indicatori de avertizare cât şi prin monitorizarea nivelului de risc aferent acestei categorii.

Pentru reducerea riscului reputaţional, banca cooperatistă, pe lângă calculul, înregistrarea şi raportarea unui necesar de capital intern, urmărește în permanenţă actualizarea reglementărilor interne cu privire la activitatea de cunoaştere a clientelei şi de prevenire și combatere a spălării banilor şi finanţării terorismului, rezolvarea reclamaţiilor formulate de unii clienţi. De asemenea, prin monitorizarea şi analiza reclamaţiilor formulate de clienţi, se urmărește îmbunătățirea activităţii de front-office şi realizarea obiectivului de a avea un comportament corect faţă de clienţi.

Riscul strategic reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor şi capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacţie la schimbările din mediul de afaceri.

Procesul de identificare a riscului strategic provenit din factori interni de risc, este urmărit printr-un sistem de repere/indicatori care permit evidenţierea derapajelor în asumarea strategiilor având ca acoperire un interval de timp delimitat.

Reperele principale în acest proces, care sunt analizate prin raportarea la nivelul marcat în strategii sunt:

- nivelul de afectare al portofoliului de către factorii de risc;
- nivelul concentrărilor de risc raportat atât la portofoliu cât şi la fondurile proprii;
- profitabilitatea înregistrată;
- evoluţia principalilor indicatori de eficienţă şi de risc;
- încadrarea în nivelul de risc asumat.

Pe lângă riscurile interne, se iau în calcul şi riscurile externe sau exogene care sunt generate de factori externi, fac parte din categoria riscurilor necontrolabile şi se caracterizează prin faptul că banca cooperatistă nu poate exercita niciun fel de control asupra lor pentru a le preveni apariţia, astfel că apariţia lor poate afecta sau chiar împiedica realizarea obiectivelor stabilite în planurile strategice.

Principalii factori de risc extern identificaţi sunt:

- Schimbările tehnologice – banca se poate confrunta cu riscul de schimbări tehnologice deoarece concurenţii săi pot să dezvolte sisteme sau servicii la costuri mai reduse;
- Factorii economici – condiţiile economice globale, regionale sau naţionale pot să afecteze nivelul profitabilităţii;
- Cadrul de reglementare – modificările actelor normative şi ale normelor emise de autoritatea de supraveghere, de autorităţile fiscale, de autorităţile locale şi alte organisme autorizate;
- Schimbarea regimului politic;
- Catastrofe naturale;
- Atacuri teroriste;

Datorită faptului că factorilor exogeni de risc nu li se poate preveni apariţia şi nici nu li se poate diminua impactul prin proceduri de control intern, sunt analizați principalii factori de risc externi identificaţi în vederea luării unei hotărâri cu privire la modul în care aceştia vor fi gestionaţi (dacă banca va accepta riscurile generate de aceştia, dacă le va elimina sau dacă va reduce nivelul activităţilor afectate de ele).

Identificarea şi măsurarea riscului strategic se realizează prin analiza procesului de pregătire a planului strategic şi prin estimarea corectitudinii acestui plan.

În vederea monitorizării eficiente a riscului strategic, se analizează lunar stadiul de realizare a principalelor obiective strategice şi se urmăreşte ca acestea să se încadreze în nivelul de risc stabilit de organul de conducere. În vederea monitorizării eficiente a încadrării în nivelul de risc, au fost stabilite limite (niveluri) în funcţie de care se face evaluarea calitativă a riscului.

Riscul de decontare reprezintă riscul manifestat ca urmare a faptului că decontarea în cadrul unui sistem nu se desfăşoară aşa cum s-a anticipat.

Riscul de decontare este administrat doar la nivelul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

În conformitate cu prevederile "CEBS Guidelines on the management of concentration risk under the supervisory review process (GL31)", **riscul de interconcentrare** este generat de interacțiuni între expuneri la diferite tipuri de risc, pe categorii diferite de risc, care au ca determinant un factor de risc sau mai mulți factori de risc aflați în interacțiune.

Pentru a evita subestimarea riscului de concentrare, o instituție de credit trebuie să ia în considerare, de asemenea, riscul semnificativ de interconcentrare. Având în vedere acest aspect, în cadrul băncii analiza riscul de interconcentrare se va realiza la nivelul departamentului de Administrare riscuri.

Această analiză a riscului de interconcentrare se va realiza cu ajutorul unor indicatori/analize de risc prezentate în cadrul procedurilor de administrare a riscurilor cuprinse în categoria "Alte riscuri".

De asemenea, la determinarea profilului general de risc, analiză care se realizează lunar la nivelul departamentului de Administrare riscuri banca ia în considerare și riscul de interconcentrare.

Includerea riscului de interconcentrare în matricea profilului de risc va presupune ajustarea punctajelor aferente diferitelor categorii/subcategorii de riscuri cu anumiți coeficienți stabiliți de către Consiliul de administrație al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP, coeficienți sunt utilizați de toate organizațiile cooperatiste de credit.

Totodată, în situația în care în urma analizelor efectuate se va constata că o anumită categorie de risc se află cuprinsă în același timp încadrată în două sau mai multe tipuri de interconcentrări, coeficientul de ajustare pentru acea categorie de risc va respecta principiul contaminării, luându-se în calcul coeficientul de ajustare cel mai mare.

La nivelul băncii cooperatiste, analiza riscului de interconcentrare se realizează lunar de către compartimentul Administrare riscuri și se raportează direcției Administrare riscuri din cadrul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP și Comitetului de administrare riscuri constituit la nivelul băncii cooperatiste.

Pentru a face față fenomenelor neașteptate, gestionarea riscurilor la nivelul băncii cooperatiste va fi abordată într-o manieră integrată şi va presupune:

- Activităţi preventive (de prevenire, de protecţie şi de pregătire), care sunt concentrate spre prevenirea/diminuarea pagubelor potenţiale generate de manifestarea riscului reputaţional, strategic, riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, riscul de decontare/livrare riscuri și riscului de interconcentrare, care fac parte din categoria „Alte riscuri”;
- Activităţi de management operativ care se întreprind în timpul manifestării acestor tipuri de risc.

De asemenea, pentru a putea fi realizat un management eficient al acestor riscuri este nevoie de un flux al informaţiei pentru ca informaţiile privind evenimentele care pot produce risc reputaţional, risc strategic, risc asociat folosirii excesive a efectului de levier, risc de decontare/livrare și risc de interconcentrare, să ajungă la Comitetul de administrare a riscurilor constituit la nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău şi să poată fi cuantificate de acesta. În acest sens, Comitetul de administrare a riscurilor va stabili următoarele elemente, şi anume:

- informaţiile care trebuie să circule în interiorul băncii cooperatiste;
- periodicitatea transmiterilor (cât de des se vor transmite);
- canalul pe care se va realiza transmiterea - adică pe e-mail, pe fax, telefonic, etc.

Urmare stabilirii unui astfel de flux informaţional, Comitetul de administrare a riscurilor va dispune de informaţii suficiente pentru a cunoaşte o mare parte din evenimentele care pot produce risc reputaţional, risc strategic, risc asociat folosirii excesive a efectului de levier, risc de decontare/livrare riscuri și risc de interconcentrare, le va putea monitoriza şi va putea adopta măsuri preventive acolo unde constată că este necesar.

4.2. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiilor de control

4.2.1. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de administrare a riscurilor

Banca cooperatistă administrează riscurile aferente activităţilor ce pot fi desfăşurate în conformitate cu actul constitutiv şi cu legislaţia specifică instituţiilor de credit, conform autorizaţiei acordate de Banca Naţională a României, pe măsura desfăşurării activităţilor respective. Riscurile semnificative care se au în vedere sunt următoarele: riscul de credit care include şi riscul de concentrare şi riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit, riscul de lichiditate, riscul de piaţă, riscul operaţional care include şi riscul juridic, riscul reputaţional, riscul strategic şi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

Funcţia de administrare a riscurilor este îndeplinită de diferitele subdiviziuni organizaţionale ale băncii cooperatiste, de la nivelul Consiliului de Administraţie şi a conducerii acestora, până la nivelul departamentelor şi al subunităţilor teritoriale.

În cadrul băncii cooperatiste, în scopul identificării, măsurării, diminuării şi raportării riscurilor la care sunt sau pot fi expuse, pentru calcularea şi evaluarea continuă a necesităţilor de capital intern necesare realizării adecvării capitalului la profilul de risc, a fost elaborat un set de reguli structurat pe câteva secţiuni şi anume:

1. Metodologia riscului de credit;
2. Metodologia riscului de lichiditate;
3. Metodologia riscului de piaţă;
4. Metodologia riscului operaţional;

5. Metodologia altor riscuri (reputaţional, strategic, efectul de levier, decontare-livrare, interconcentrare);
6. Procesul de testare la stres prin intermediul scenariilor de criză – politică şi procedură
7. Procesul intern de evaluare a adecvării a capitalului la riscuri, care cuprinde Procesul intern de evaluare a adecvării a capitalului la riscuri, Strategia de menţinere a nivelurilor de capital şi Planul privind capitalul şi un număr de norme interne care privesc atât derularea operaţiunilor pentru realizarea principalelor activităţi desfăşurate în cadrul băncii cooperatiste şi administrarea riscurilor aferente acestora (de exemplu: norme de creditare, norme de casierie etc.) cât şi politici şi metodologii antifraudă.

Metodologiile riscurilor de credit, de lichiditate, de piaţă, operaţional, alte riscuri, sunt denumiri generice care se referă la setul de reglementări interne, separate, (strategii, politici, proceduri, planuri alternative) aferente fiecărui risc semnificativ în parte.

Toate seturile de reguli enumerate mai sus sunt revizuite în mod regulat şi actualizate pentru a reflecta modificările cu privire la cunoştinţe şi proceduri. Comitetul de administrare a riscurilor, șeful compartimentului administrare riscuri şi departamentele competente relevante pentru risc, sunt responsabile în comun pentru pregătirea, actualizarea şi dezvoltarea ulterioară a materialelor din cadrul metodologiilor utilizate în administrarea riscului, cu luarea în considerare a tratamentului care se aplică pentru cele 2 categorii de materiale prezentate la aliniatul precedent. Fiecare astfel de document este aprobat de către Consiliul de Administraţie. Metodologia aprobată devine ulterior disponibilă prin intermediul intranetului pentru a fi verificată de către şefii tuturor departamentelor.

Consiliul de Administraţie al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău este responsabil cu aprobarea şi revizuirea profilului de risc al băncii, aprobarea şi revizuirea periodică a politicilor referitoare la administrarea riscurilor, stabilirea competenţelor şi responsabilităţilor în domeniul administrării riscurilor, aprobarea externalizării de activităţi, aprobarea politicii de instruire a personalului şi este responsabil pentru stabilirea apetitului la risc şi a toleranţei la risc la un nivel care să asigure atingerea obiectivelor strategice stabilite la nivelul băncii cooperatiste şi să asigure funcţionarea sănătoasă a acesteia. Totodată, Consiliul de Administraţie supraveghează modul în care conducerea băncii implementează politicile respective şi se asigură ca directorii băncii iau măsurile necesare pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea şi controlul riscurilor, inclusiv pentru cele asociate activităţilor externalizate. Implementarea politicilor şi comunicarea politicilor şi procedurilor în cadrul băncii este responsabilitatea directorilor băncii. De asemenea, directorii băncii sunt responsabili cu menţinerea unor sisteme de raportare adecvate privind expunerea la riscuri, cu încadrarea acestora în limitele aprobate, precum şi cu menţinerea eficienţei sistemului de control intern.

Activitatea de administrare a riscurilor se desfăşoară în cadrul băncii cooperatiste sub coordonarea Comitetului de Administrare a Riscurilor. Acesta este un comitet permanent, a cărui funcţionare şi ale cărui atribuţii sunt reglementate printr-un regulament al comitetului care indică componenţa, responsabilităţile şi modul de raportare către organele cu funcţie de supraveghere. Regulamentul Comitetului de Administrare a Riscurilor şi componenţa acestuia sunt aprobate de către Consiliul de Administraţie al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău. Comitetul de Administrare a Riscurilor este direct subordonat Consiliului de Administraţie şi îndeplineşte şi funcţia de informare a Consiliului de Administraţie cu privire la expunerea băncii la riscuri.

La nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, Comitetul de administrare a riscurilor se întruneşte lunar în reuniuni ordinare. Pe parcursul anului 2023, Comitetul de administrare a riscurilor s-a întrunit de 12 ori.

La nivelul băncii cooperatiste funcţionează un departament în cadrul căruia îşi desfăşoară activitatea șeful compartimentului administrare riscuri. Având în vedere că activitatea de administrare a riscurilor este una din activităţile care au un impact semnificativ asupra profilului de risc al băncii cooperatiste, șeful compartimentului administrare riscuri al acesteia a fost aprobat de Banca Centrală Cooperatistă

CREDITCOOP pentru a ocupa această funcţie, deoarece este considerat atât persoană de conducere de nivel mediu cât şi persoană cu funcţie cheie.

4.2.1.1. Informaţii cu privire la sfera de cuprindere şi tipul sistemelor de raportare şi de cuantificare a riscurilor

Pentru determinarea principalelor categorii de risc semnificativ şi a subcategoriilor lor de risc în cadrul băncii cooperatiste s-a avut în vedere faptul că banca desfăşoară, în principal activităţi bancare tradiţionale, respectiv atragerea economiilor de la populaţie şi plasarea lor în credite acordate, în special persoanelor fizice. De asemenea, banca a avut în vedere şi faptul că majoritatea creditelor acordate sunt credite de valori mici (valoarea medie a unui credit este de aproximativ 27.000 lei) care, chiar în condiţiile în care sunt garantate cu garanţii personale, sunt în măsură să asigure o dispersie a riscului de credit. Această afirmaţie este susţinută de nivelul relativ scăzut de credite restante înregistrate la nivelul băncii cooperatiste faţă de media înregistrată la nivelul sistemului bancar.

Astfel, principalele categorii şi subcategorii de riscuri cu care s-au confruntat pe parcursul anului 2023 şi se confruntă în continuare banca cooperatistă au fost stabilite a fi următoarele:

- Riscul de credit în cadrul căruia au fost stabilite următoarele subcategorii de risc: Riscul de contrapartidă, Riscul de concentrare şi Riscul rezidual provenit din tehnicile de diminuare a riscului de credit;
- Riscul de piaţă în cadrul căruia au fost stabilite următoarele subcategorii de risc: Riscul marjei dobânzii; Riscul modificării ratei dobânzii; Riscul valutar – care este un risc nesemnificativ deoarece banca desfăşoară doar operaţiuni în monedă naţională, singurul contact al acestora cu valuta fiind acela pe care l-au avut prin casele de schimb valutar;
- Riscul operaţional în cadrul căruia au fost stabilite următoarele subcategorii de risc: Riscuri interne provenite de la oameni, procese şi sisteme şi riscuri externe; Riscul juridic;
- Riscul de lichiditate în cadrul căruia au fost stabilite următoarele subcategorii de risc: Riscul de refinanţare; Riscul de lichiditate al pieţei;
- Alte riscuri în cadrul căruia au fost stabilite următoarele subcategorii de risc: Riscul reputaţional, Riscul strategic, Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, Riscul de decontare/livrare și Riscul de interconcentrare.

Având în vedere complexitatea redusă a activităţilor desfăşurate în cadrul băncii cooperatiste, organul de conducere a considerat că aceste categorii şi subcategorii de risc acoperă toate riscurile provenite din activităţile desfăşurate.

În cadrul fiecărei subcategorii de risc procesul de management al riscului în conformitate cu ICAAP presupune parcurgerea continuă a următorului ciclu:

- Identificarea riscului,
- Cuantificarea riscului şi determinarea capitalului de acoperire a acestuia,
- Acumularea riscului pe măsura creşterii şi/sau a diversificării activităţilor,
- Determinarea capitalului de acoperire pentru riscurile noi acumulate şi/sau stabilirea măsurilor necesare pentru limitarea acestora,
- Monitorizarea şi controlul ulterior al riscului,

În cadrul băncii cooperatiste, au fost stabilite următoarele acţiuni pe care banca le-a definit şi le derulează în vederea implementării procesului intern de adecvare a capitalului la riscuri (ICAAP):

1. Elaborarea strategiilor de management a fiecărei categorii de risc semnificativ şi corelarea lor cu strategia de afaceri – se stabilesc principalele categorii de risc şi modalitatea de administrare a acestora;

2. Identificarea riscului – se identifică, în mod continuu riscurile aferente diverselor activităţi desfăşurate. Pentru identificarea riscului, se utilizează următoarele metode: chestionare pentru personalul de execuţie şi chestionare pentru personalul de conducere care sunt utilizate pentru completarea şi analiza Matricei de rating a eficacităţii managementului operaţional, liste de pericole în care sunt culese erorile înregistrate pe un număr de aproximativ 137 de subactivităţi desfăşurate în cadrul băncii şi brainstorming pe activităţi şi/sau pe departamente;
3. Măsurarea (cuantificarea) riscului – au fost stabilite principalele tipuri de risc cuantificabile şi cele necuantificabile şi, în funcţie de tip au fost stabilite metode cantitative sau calitative de evaluare şi diminuare. Este important de menţionat că banca cooperatistă a cuantificat, pe baza unor analize anticipative (scenarii de criză ipotetică şi scenarii bazate pe observaţii istorice) toate categoriile de risc semnificativ (risc de credit, risc de lichiditate, risc de piaţă, risc operaţional, risc reputaţional şi risc strategic).
4. Calcularea capitalului de acoperire a riscului – se stabileşte (permanent) capitalul intern şi necesarul de capital intern pentru acoperirea riscurilor cuantificabile;
5. Agregarea riscului – a fost stabilită metoda de agregare a riscurilor – Astfel, tipurile de risc cuantificat (risc de credit şi risc operaţional) sunt agregate pe baza perspectivelor de reglementare fără a lua în considerare efecte de diversificare între tipuri diferite de risc, iar poziţia totală de risc se stabileşte prin însumarea următoarelor poziţii de risc: poziţia de risc reglementată, poziţia de risc cuantificată intern şi capitalul tampon. Acest mod de agregare are ca urmare o prezentare excesivă a riscului reglementat total, în realitate, dacă riscurile ar fi agregate ele ar avea un nivel mult mai redus;
6. Alocarea capitalului şi limitarea riscului – riscurile cuantificate (inclusiv cele care se cuantifică pe baza analizelor anticipative, respectiv pe baza scenariilor de criză şi pe baza scenariilor bazate pe observaţii istorice) se acoperă cu capital în proporţie de 100%, iar pentru riscurile pentru care se aplică metode calitative de măsurare şi diminuare au fost stabilite limitele sau valorile pe care riscurile sau indicatorii de risc nu trebuie să le depăşească;
7. Asigurarea calităţii şi procesul de control – au fost stabilite unităţile organizatorice responsabile pentru asigurarea unui proces ICAAP adecvat;
8. Monitorizarea şi raportarea riscului – pe parcursul anului 2023 au fost aplicate metode specifice pentru monitorizarea diferitelor categorii şi subcategorii de risc, metode prevăzute în reglementările interne referitoare la administrarea riscurilor. În ceea ce priveşte raportarea riscurilor, este important a se menţiona că a fost stabilit un flux de informare la nivel individual, flux care se referă la raportarea riscului atât pe orizontală (între diferitele subdiviziuni organizatorice şi coordonatorul funcţiei de administrare a riscului (sau echivalent) cât şi pe verticală (între coordonatorul funcţiei de administrare a riscului sau echivalent, Comitetul de administrare a riscului şi organul de conducere). Acest flux, funcţionează în ambele sensuri şi cuprinde: informări zilnice, rapoarte lunare, trimestriale şi ori de câte ori conducerea băncii solicită informaţii de risc.

4.2.1.2. Informaţii cu privire la politicile de acoperire şi diminuare a riscurilor

În anul 2023, politicile de acoperire şi diminuare a riscurilor implementate de banca cooperatistă au avut în vedere riscurile semnificative la care este sau poate fi expusă, respectiv:

- riscurile pentru care există cerinţe de capital reglementate de Banca Naţională a României, potrivit Regulamentului nr. 575 al Parlamentului European și al Consiliului din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii, respectiv riscul de credit şi riscul operaţional;
- riscuri rezultate din subestimarea riscului de credit în contextul utilizării abordării standard, sens în care banca a stabilit 2 indicatori de măsurare a acestor riscuri şi metode pentru calculul acestora. Cei 2 indicatori analizaţi sunt:

- Subestimarea pentru pierderea de nerambursare în condiţii de criză,
- Riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit;

- riscuri pentru care determină capital intern dar utilizează şi metode calitative de evaluare şi diminuare (riscul de piaţă, riscul de lichiditate, alte riscuri). Aceste riscuri au fost luate în considerare prin crearea unui capital-tampon. Capitalul tampon s-a stabilit prin aplicarea unui procent de 100% asupra pierderilor posibile aferente riscurilor de piaţă, de lichiditate şi a celor care intră în categoria alte riscuri, respectiv riscul reputaţional, riscul strategic;

- riscuri pentru care utilizează metode calitative de evaluare şi diminuare.

În conformitate cu principiul proporţionalităţii, banca cooperatistă a stabilit modalitatea şi măsura în care riscurile semnificative sunt tratate în cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. În acest sens banca a stabilit riscurile pentru care a determinat o cerinţă de capital intern pentru acoperirea şi diminuarea lor, precum şi cele pentru care au fost utilizate alte metode pentru administrarea şi reducerea lor.

Riscurile pentru care banca a determinat cerinţă de capital internă în anul 2023 sunt următoarele:

- Riscul de credit, cu excepţia operaţiunilor din portofoliul de tranzacţionare. Pentru această categorie de risc cerinţa de capital s-a determinat astfel:
  - Abordarea standard pentru riscul de credit, riscul de contraparte şi riscul de diminuare a valorii creanţei aferente întregii activităţi, cu excepţia operaţiunilor din portofoliul de tranzacţionare (8% din totalul valorilor ponderate la risc ale expunerilor, calculate în conformitate cu Regulamentul nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii potrivit abordării standard);
  - prin cuantificarea a 2 riscuri suplimentare, respectiv ”Subestimarea pentru pierderea de nerambursare în condiţii de criză” și ”Riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit”, rezultate din subestimarea riscului de credit în contextul utilizării abordării standard şi acoperirea lor cu capital în proporţie de 100%;
- Riscul operaţional aferent întregii activităţi. Pentru această categorie de risc cerinţa de capital pentru anul 2023 s-a determinat în conformitate cu abordarea de bază pentru riscul operaţional aferent întregii activităţi, (cerinţa de capital este determinată potrivit Regulamentului nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii). Menţionăm că pentru această categorie de risc Banca nu a considerat necesar a se calcula intern capital suplimentar şi a optat pentru utilizarea unor metode calitative pentru administrarea şi reducerea lui, metode prevăzute în metodologia de administrare a riscului operaţional.
- Riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacţionare, riscul reputaţional şi riscul strategic. Pentru aceste categorii de risc s-a stabilit o cerinţă internă de capital denumită ”capital tampon” care s-a determinat prin aplicarea unui procent de 100% asupra pierderilor aşteptate şi neaşteptate calculate pentru fiecare din categoriile de risc menţionate şi rezultate ca urmare a derulării unor scenarii bazate pe observaţii istorice (pierderile posibile) şi a unor scenarii de criză ipotetică (pierderile neaşteptate). Pentru toate aceste categorii de risc Banca a utilizat în anul 2023 şi utilizează în continuare şi metode calitative pentru administrarea şi reducerea lor, metode prevăzute în metodologiile de administrare a riscului de lichiditate, a riscului de piaţă şi în metodologia altor riscuri în care sunt incluse riscurile reputaţional şi strategic.

Pentru celelalte tipuri de riscuri (riscul de concentrare, risc legal etc.) banca cooperatistă a utilizat metode calitative de evaluare şi diminuare în anul 2023, metode prevăzute în metodologiile de administrare a riscurilor enumerate în capitolul 1 al prezentului raport. În anul 2023, Banca a calculat, înregistrat şi raportat necesar intern de capital şi pentru riscul de concentrare.

În vederea asigurării continuităţii eficacităţii elementelor de acoperire şi de diminuare a riscului, Banca realizează revizuirea anuală a politicilor de acoperire şi diminuare a riscurilor.

4.2.2. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de audit

Activitatea de audit intern de la nivelul băncilor cooperatiste din reţea se desfăşoară în concordanţă cu Misiunea auditului intern şi Normele obligatorii ale Cadrului Internaţional de Practici profesionale (Principiile fundamentale pentru practica profesională a auditului intern, Codul de etică, Standardele şi Definiţia Auditului intern), conform prevederilor din Statutul auditului intern, şi este coordonată de către Coordonatorul Compartimentului Audit intern.

Misiunea auditului intern are rolul de a spori şi proteja valoarea organizaţională a Băncii, prin oferirea de asigurare, consiliere şi cunoaştere profundă, fundamentate pe principii obiective bazate pe risc, respectiv:

- Demonstrează integritate.
- Demonstrează competența și constiinciozitate profesională.
- Este obiectivă și nu este supusă unor influente nepotrivite (independentă).
- Este aliniată strategiilor, obiectivelor și riscurilor organizației.
- Este pozitionată corespunzator în cadrul organizaţiei şi dispune de resurse adecvate.
- Demonstrează calitatea și îmbunătățire continuă.
- Comunică eficient.
- Furnizează asigurare bazată pe risc;
- Are cunoaştere detaliata, este proactivă și orientată asupra viitorului;
- Promovează îmbunătățirea organizațională.

Obiectivele principale ale auditul intern vizează evaluarea nivelului de calitate al cadrului aferent controlului intern in mod eficace si eficient; evaluarea conformarii tuturor activitatilor si unitatilor operationale, inclusiv functia de administrare a riscurilor si functia de conformitate, cu politicile si procedurile Bancii, si de asemenea, adecvarea politicilor si procedurilor existente în conformitate cu cerintele cadrului legal si de reglementare.

Evaluarea performanţei funcţiei de audit intern de la nivelul băncilor cooperatiste din reţea se asigură prin monitorizarea continuă a Programului de asigurare şi îmbunătăţire a calităţii activităţii de audit intern, şi are ca scop asigurarea satisfacerii aşteptărilor părţilor implicate în activitatea de audit intern şi întărirea încrederii în funcţia de audit intern în cadrul reţelei CREDITCOOP, iar prin rezultatele obţinute să aducă un plus de valoare în procesele şi activităţile auditate.

Coordonatorul Compartimentului Audit intern raportează periodic Conducerii superioare și Consiliului de administrație al băncii cooperatiste, conform cerințelor Standardelor de audit intern.

4.2.3. Informaţii cu privire la structura şi organizarea funcţiei de conformitate

Funcţia de conformitate are rolul de a administra riscul de conformitate prin identificarea, evaluarea, monitorizarea şi raportarea acestuia organului de conducere, pornind de la *Politica Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP privind conformitatea la nivelul reţelei CREDITCOOP,* aprobată de Consiliul de Administraţie, implementată la nivelul rețelei cooperatiste CREDITCOOP și comunicată tuturor salariaților.

Funcția de conformitate la nivelul băncii cooperatiste este asigurată de compartimentul conformitate, ce cuprinde un ofiţer de conformitate şi/sau mai mulți salariați cu atribuții de conformitate, compartiment aflat în subordinea directorului general al băncii cooperatiste. Ofiţerul de conformitate este supus aprobării Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP pentru a ocupa această funcţie în cadrul băncii cooperatiste deoarece

este considerat ca fiind persoană care deţine funcţie cheie, potrivit prevederilor *Regulamentului BNR nr.5/2013 privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit,* cu modificările și completările ulterioare.

Activitatea compartimentului conformitate de la nivelul băncii cooperatiste este coordonată din punct de vedere funcţional de către Direcţia conformitate din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP.

Principalele atribuţii ale salariaţilor compartimentului conformitate sunt prevăzute în Regulamentul de organizare şi funcţionare al băncii cooperatiste. Ofițerul de conformitate asigură respectarea *Politicii de conformitate* şi raportează periodic organului de conducere al băncii cooperatiste, respectiv directorului general și Consiliului de administratie, precum şi coordonatorului funcţiei de conformitate din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP asupra administrării riscului de conformitate. Tipul şi frecvenţa raportărilor sunt definite în reglementările specifice aprobate de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP. Consiliul de administrație al băncii cooperatiste supraveghează modul în care este administrat riscul de conformitate în cadrul băncii.

Deficienţele majore identificate de salariaţii compartimentului conformitate sunt raportate conducerii superioare şi Consiliului de administrație al băncii cooperatiste împreună cu modul de soluţionare, precum şi coordonatorului funcţiei de conformitate din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP.

4.3. Monitorizarea performanței funcțiilor de control de către organul de conducere

Funcția de Audit intern elaborează anual Planul de audit intern, acesta urmând să fie aprobat de către Comitetul de administrare riscuri.

Pe baza prevederilor din Planul de audit intern, funcţia de audit intern monitorizează performanţa funcţiilor de control intern în cadrul misiunilor de audit intern, evaluează eficiența și eficacitatea acestora şi contribuie la îmbunătățirea proceselor de guvernanță, managementul riscului și control de la nivelul băncii.

Funcția de Audit intern raportează periodic Conducerii superioare, Comitetului de administrare a riscurilor și Consiliului de administrație, conform cerințelor Standardelor de audit intern.

Monitorizarea performanţei funcţiei de audit intern de la nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău se asigură prin monitorizarea Programului de asigurare şi îmbunătăţire a calităţii activităţii de audit intern, şi are ca scop asigurarea satisfacerii aşteptărilor părţilor implicate în activitatea de audit intern şi întărirea încrederii în funcţia de audit intern, iar prin rezultatele obţinute să aducă un plus de valoare proceselor şi activităţilor auditate.

4.4. Modificări semnificative planificate la funcțiile de control

Pe parcursul anului 2023 nu au fost efectuate modificări în structura funcțiilor de control. De asemenea, nici pentru perioada următoare nu sunt planificate modificări semnificative în cadrul celor patru funcții de control.

5. Informaţii referitoare la fondurile proprii şi adecvarea capitalului la riscuri

5.1. Sfera de aplicare

Fondurile proprii ale băncii cooperatiste sunt formate din fonduri proprii de nivel 1, aceasta neînregistrând fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și nici fonduri proprii de nivel 2. Pe parcursul anului 2023, banca nu s-a confruntat cu situația în care fondurile proprii efective să fie mai mici decât minimul cerut.

Pe parcursul anului 2023 s-a calculat cerinţă de capital reglementată pentru riscul de credit, riscul operaţional și riscul de piață (riscul valutar), utilizând următoarele abordări:

- Abordarea standard pentru riscul de credit şi riscul de diminuare a valorii creanţei aferente întregii activităţi (în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 si cu Regulamentul BNR nr. 5/2013);
- Abordarea de bază pentru riscul operaţional aferent întregii activităţi, (în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 si cu Regulamentul BNR nr. 5/2013);
- Abordarea de bază pentru riscul valutar aferent întregii activităţi, (cerinţa de capital este determinată potrivit prevederilor art.351 și art.352 din Regulamentul nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii.

Nu există cerinţe reglementate cu privire la cuantificarea riscului ratei dobânzii din portofoliul bancar, riscul de lichiditate şi a altor riscuri în afară de riscul de credit, riscul operaţional și riscul de piață (riscul valutar).

Tipurile de risc cuantificat (risc de credit, risc operaţional și risc de piață (riscul valutar)) sunt agregate la nivelul băncii pe baza perspectivelor de reglementare fără a lua în considerare efecte de diversificare între tipuri diferite de risc. Acest mod de agregare are ca urmare o prezentare excesivă a riscului reglementat total, în realitate, dacă riscurile ar fi agregate ele ar avea un nivel mult mai redus.

5.2. Informaţii referitoare la fondurile proprii

Fondurile proprii ale Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău sunt în valoare de 5.441.944 lei (1.093.946 echivalent euro la data 31 decembrie 2023).

La finele anului 2023, componenţa fondurilor proprii a fost următoarea:

Fonduri proprii totale	5.441.944
Capital eligibil	3.504.937
Rezerve eligibile	2.736.574
Imobilizări necorporale	33.881

La determinarea fondurilor proprii de nivel I, în valoare de 5.441.944 lei, au fost incluse următoarele elemente componente:

a) La data de 31 decembrie 2022 capitalul social al Bancii Cooperatiste Economcoop Bacău era de 3.504.937 lei si era format din capital social 3.436.130 lei si ajustări ale capitalului social de inflație 117.157 lei.

b) rezerve eligibile 2.736.574 lei din care:

- rezerve legale 261.386 lei; rezervele legale se constituie anual în limita unei cote de 5% din profitul contabil înainte de deducerea impozitului pe profit;
- alte rezerve constituite din profitul net: 1.072.545 lei
- rezerva generală pentru riscul de credit determinată după deducerea impozitului pe profit (constituită din profitul net): 40.307 lei;
- rezultatul reportat reprezentând surplusul din reevaluare: 1.059.368 lei;
- rezerva generala pentru riscul de credit determinată inainte de deducerea impozitului pe profit: 3.655 lei;
- rezerva reprezentand fondul pentru riscuri bancare generale: 300 lei;
- alte rezerve din profitul brut: 372.755 lei;
- rezerve din reevaluare 1.464.241 lei;
- rezerva din facilitate fiscală: 19.722 lei;
- rezultatul reportat din provizioane specifice: 219.705 lei;

- rezultatul reportat provenit din implementarea IFRS ca baza a contabilitatii (cu semnul minus): 82.458 lei;
- rezultatul reportat provenit din modificările politicie contabile: 3.009 lei;
- rezultatul reportat provenit din ajustarile cerute de aplicarea IAS 29 (cu semnul minus): 117.157 lei;
- impozitul aferent rezervei legale din profit inainte de deducerea impozitului pe profit (cu semnul minus): 41.822 lei;
- impozitul aferent rezultatului reportat reprezentând surplusul din reevaluare (cu semnul minus): 169.499 lei;
- impozitul aferent rezervei generale pentru riscul de credit determinată inainte de deducerea impozitului pe profit (cu semnul minus): 585 lei;
- impozitul aferent rezervei reprezentand fondul pentru riscuri bancare generale (cu semnul minus): 48 lei;
- impozitul aferent rezervei din facilitate fiscală (cu semnul minus) 3.155 lei;
- impozitul aferent altor rezerve din profitul brut (cu semnul minus): 59.641 lei
- rezultatul reportat reprezentand pierderea aferentă exerciţiilor financiare anterioare (cu semnul minus): 1.306.054 lei

Din fondurile proprii de nivel I au fost deduse:
- imobilizările necorporale în valoare de 33.881 lei;
- pierderea perioadei curente înregistrată până la data determinării fondurilor proprii: 65.147 lei;
- participaţiile băncii cooperatiste la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP: 687.230 lei;
- sumele reprezentând contravaloarea părţilor sociale care urmează să fie restituite de banca cooperatistă în cazurile de încetare a calităţii de membru cooperator: 1.050 lei;
- acoperirea insuficientă pentru expunerile neperformante stabilită la nivelul băncii cooperatiste: 12.259 lei.

Pe parcursul anului 2023, banca cooperatistă a dispus în permanență de un nivel al fondurilor proprii care s-a situat la un nivel mai ridicat decât suma cerinţelor de capital de risc de credit şi a cerinţei de capital de risc operaţional.

5.3. Informaţii referitoare la cerinţele de fonduri proprii

Determinarea cerinţelor de fonduri proprii se face prin utilizarea abordării standard pentru riscul de credit. Aceasta presupune ca la valoarea ajustată a expunerii să se aplice coeficienţii de risc corespunzători situaţiilor prezentate. Expunerea iniţială, înainte de aplicarea factorilor de conversie, se ajustează cu:

- ✓ ajustarile de valoare aferente expunerii iniţiale;
- ✓ efectele de substituire ale tehnicilor de diminuare a riscului de credit, rezultând expunerea netă după ajustarea cu efectele tehnicilor de diminuare a riscului de credit.

Nivelul capitalului pentru riscul operaţional se calculează prin aplicarea unui procent de 15% asupra bazei de calcul determinată prin utilizarea metodologiei aferente abordării de bază.

Cerinţa de fonduri proprii la nivel individual este data de valoarea totala a expunerii la risc care, la finele anului 2023, a fost de 33.923.343 lei, din care:

a) valoarea expunerilor ponderate la riscul de credit 27.352.367 lei
b) valoarea totala a expunerii la risc pentru riscul operaţional 6.426.363 lei
c) valoarea totala a expunerii la risc pentru riscul de pozitie, risc valutar 144.613 lei

Pentru calculul valorii expunerilor ponderate la riscul de credit se utilizează expunerile reţelei cuprinse în elementele de bilanţ şi elementele din afara bilanţului care includ: administraţiile centrale sau băncile centrale; instituţii şi instituţii financiare; societăţi; activităţile de tip retail; expunerile garantate cu

proprietăţi imobiliare; alte elemente. Expunerile se descompun în funcţie de gradul de risc şi de ponderile de risc aferente.

Potrivit abordării standard, valoarea expunerilor ponderate la riscul de credit pentru elementele din bilanț și din afara bilanțului cuprinde valoarea expunerilor ponderate pe următoarele clase de expuneri:

Clasele de expuneri potrivit abordarii standard	Val. tot. neta inainte de aplic.tehnici de diminuare	Tehnici de diminuare	Val.exp. aferente perioadei dupa aplic. tehn.dimin. si dupa defalcarea pe factori de conversie a expunerii	Ponderea de risc	Valoarea expunerii ponderata la risc
Institutii	6.615.722	0	6.615.722	0%	0
Institutii	0	0	0	20%	0
Institutii	0	0	0	100%	0
Societati	0	0	0	100%	0
De tip retail	31.363.570	0	31.363.570	75%	23.522.678
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	134.802	0	134.802	35%	47.181
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	0	0	0	100%	0
Expuneri în stare de nerambursare	270.387	0	270.387	100%	270.387
Expuneri în stare de nerambursare	8.932	0	8.932	150%	13.399
Alte elemente	2.872.887	0	2.872.887	0%	0
Alte elemente	3.498.722	0	3.498.722	100%	3.498.722
Alte elemente	0	0	0	250%	0
Total cerinta de capital pt. riscul de credit	44.765.022	0	44.765.022		27.352.367

Cerinta de fonduri proprii pentru riscul operational este calculată conform abordării indicatorului de bază. Această abordare presupune extragerea rulajelor anuale ale conturilor aferente dobânzilor de primit si venituri asimilate, dobânzi de plătit și cheltuieli asimilate, venituri din comisioane, cheltuieli cu comisioane, profitul net din operațiuni financiare, pierderea netă din operațiuni. Se iau în calcul veniturile și cheltuielile anuale (dobânzi de primit și venituri asimilate, dobânzi de plătit și cheltuieli asimilate, venituri din comisioane, cheltuieli cu comisioane, profitul net din operațiuni financiare, pierderea netă din operațiuni financiare), indicatorul relevant ca diferență dintre ele și se face media anuală a acestuia (Suma indicatorului relevant pe ultimii 3 ani împărțită la 3). Rezultatul obținut constituie baza de calcul a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.

Nivelul cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional rezultă prin înmulțirea bazei de calcul cu 15%. La data de 31.12.2023 nivelul cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional a fost de 514.109 lei, nivel ce corespunde unei valori totale a expunerii la riscul operaţional de 6.426.363 lei.

Astfel, pentru cerința de fonduri proprii la data de 31.12.2023, valoarea totală a expunerii la risc a fost de 33.923.343 lei, rezultând un indicator al ratei fondurilor proprii totale de 16,04%.

5.4. Informaţii referitoare la metoda aplicată în vederea evaluării adecvării capitalului intern la riscuri în scopul susţinerii activităţilor curente şi viitoare

Pentru evaluarea adecvării capitalului intern la riscuri, Banca Cooperatistă ăa identificat şi evaluat riscurile semnificative la care aceasta este sau poate fi expusă, respectiv:

- riscurile pentru care există cerinţe de capital reglementate de Banca Naţională a României, potrivit Regulamentul nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii potrivit abordării standard, respectiv riscul de credit şi riscul operaţional;
- riscuri rezultate din subestimarea riscului de credit în contextul utilizării abordării standard, sens în care a stabilit 2 indicatori de măsurare a acestor riscuri şi metode pentru calculul acestora. Cei 2 indicatori analizaţi sunt:
    - Subestimarea pentru pierderea în caz de nerambursare în condiţii de criză,

- Riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit;

- riscuri pentru care determină capital intern dar utilizează şi metode calitative de evaluare şi diminuare (riscul de piaţă, riscul de lichiditate, alte riscuri). Aceste riscuri sunt luate în considerare prin crearea unui capital-tampon. Capitalul tampon se stabileşte prin aplicarea unui procent de 100% asupra pierderilor posibile şi neaşteptate determinate pentru riscurile de piaţă, de lichiditate şi a celor care intră în categoria alte riscuri, respectiv riscul reputaţional şi riscul strategic;

- riscuri pentru care utilizează metode calitative de evaluare şi diminuare.

În conformitate cu principiul proporţionalităţii, Banca Cooperatistă ăa stabilit modalitatea şi măsura în care riscurile semnificative sunt tratate în cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului. În acest sens banca a stabilit riscurile pentru care va determina o cerinţă de capital intern pentru acoperirea lor, precum şi cele pentru care vor fi utilizate alte metode pentru administrarea şi reducerea lor.

Riscurile pentru care banca a determinat o cerinţă de capital intern în anul 2023 sunt următoarele:

- **Riscul de credit**. Pentru această categorie de risc cerinţa de capital s-a determinat astfel:
    - în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii potrivit abordării standard, cu modificările şi completările ulterioare,
    - prin cuantificarea a 2 riscuri suplimentare, respectiv ”Subestimarea pentru pierderea în caz de nerambursare în condiţii de criză” şi ”Riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit”, rezultate din subestimarea riscului de credit în contextul utilizării abordării standard şi acoperirea lor cu capital în proporţie de 100%;
    - prin înregistrarea unui necesar de capital intern pentru acoperirea riscului de concentrare.

- **Riscul operaţional**. Pentru această categorie de risc cerinţa de capital pentru anul 2023 s-a determinat în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 575 din 26.06.2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi societăţile de investiţii pentru riscul operaţional. Menţionăm că pentru această categorie de risc banca nu a considerat necesar a se calcula intern capital suplimentar şi a optat pentru utilizarea unor metode calitative pentru administrarea şi reducerea lui, metode prevăzute în metodologia de administrare a riscului operaţional.

- **Riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacţionare, riscul reputaţional şi riscul strategic**. Pentru aceste categorii de risc s-a stabilit o cerinţă internă de capital care s-a determinat prin aplicarea unui procent de 100% asupra pierderilor posibile şi neaşteptate determinate pe baza rezultatelor scenariilor istorice şi, respectiv, a scenariilor de criză ipotetică analizate pentru fiecare din riscurile menţionate (Riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacţionare, riscul reputaţional şi riscul strategic). Pentru toate aceste categorii de risc Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a utilizat în anul 2023 şi utilizează în continuare şi metode calitative pentru administrarea şi reducerea lor, metode prevăzute în metodologiile de administrare a riscului de lichiditate, a riscului de piaţă şi în metodologia altor riscuri în care sunt incluse riscurile reputaţional şi strategic.

5.5. Amortizoarele de capital

În anul 2023 la nivelul băncii cooperatiste s-a calculat cerința de capital pentru amortizorul de conservare a capitalului în procent de 2,5% din valoarea totală a expunerii la risc și pentru amortizorul anticiclic de capitalului în procent de 0,5% din valoarea totală a expunerii la risc.

6. Expuneri totale

6.1. Definirea termenilor ”elemente restante” şi ”elemente depreciate”

Expunerile restante sunt acele creanţe care înregistrează restanţe (număr de zile de întârziere), dar nu sunt depreciate.

Expunerea depreciată - un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat şi sunt suportate pierderi din depreciere dacă şi numai dacă există dovezi obiective ale deprecierii ca rezultat al unuia sau al mai multor evenimente care au apărut după recunoaşterea iniţială a activului şi dacă acel eveniment (sau evenimente) care ocazionează pierderi are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil.

6.2. Metode aplicate pentru determinarea ajustărilor specifice şi generale pentru riscul de credit

Banca cooperatistă determină ajustări pentru deprecieri identificate la nivel individual pe fiecare activ financiar reprezentând credit/plasament sau, după caz, ajustări pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare/ajustări colective pentru pierderi generate, dar neidentificate, alocate pe fiecare activ financiar reprezentând credit/plasament;

Abordarea individuală – presupune analizarea caz după caz a activelor financiare pentru care există dovezi obiective ale deprecierii, ca rezultat al unuia sau a mai multor evenimente care au apărut după recunoaşterea iniţială a activului, şi care au un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie ale activelor financiare care pot fi estimate credibil.

Abordarea colectivă (statistică) – presupune gruparea activelor financiare, pentru care nu există dovezi obiective ale deprecierii, după caracteristici similare ale riscului de credit, şi evaluarea lor utilizând rate istorice ale pierderii asociate cu informaţii despre experienţe privind pierderea în respectivele grupuri de active şi date observabile relevante.

Politica de obținere a garantiilor reale

Garanțiile reale sunt mijloace de garantare a obligaţiilor, prin afectarea unui bun aflat în proprietatea debitorului sau a unei terțe persoane, în vederea asigurării executării obligaţiei asumate. Aceste garanții se pot constitui asupra unor bunuri mobile sau imobile, oferite pentru îndestularea organizației cooperatiste, în mod preferențial. Ele se clasifică în:

- garanţii reale imobiliare (ipotecă imobiliara).
- garanţii reale mobiliare (ipotecă mobiliara).

În cazul garanțiilor reale imobiliare constituite în favoarea băncii cooperatiste, ipoteca trebuie să fie de rang 1.

Bunurile se iau în calculul garanţiei creditului în funcţie de valoarea justă a acestora, determinată cu respectarea prevederilor interne privind determinarea valorii juste a garanțiilor reale.

Impactul valorii garanției reale

Evaluarea garanțiilor reale și determinarea valorii juste a acestora se realizează în conformitate cu Standardelor Internaţionale de Raportări Financiare, Standardele Internaţionale de Evaluare, Standardele de Evaluare ANEVAR, Ghidul privind evaluarea pentru garantarea împrumuturilor elaborat de Asociaţia Naţionala a Evaluatorilor din România (ANEVAR) și prevederile interne privind determinarea valorii juste a garanţiilor reale.

Bunurile mobiliare sau imobiliare aduse în garanţie (inclusiv cele procurate din credit) pot fi acceptate de către organizația cooperatistă în procent de la 50 până la 100% din valoarea justă:

În funcție de facilitatea de credit oferită debitorului, valoarea garanției trebuie să asigure respectarea gradului minim de garantare prevăzut în reglementările interne, atât la acordarea creditului, cât și pe perioada de derulare a acestuia.

Măsuri pentru valoarea expunerii

Expunerea ca valoare brută a unui activ financiar (din credit sau plasament) reprezintă valoarea la care activul financiar este evaluat la data recunoașterii inițiale minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată, utilizând metoda dobânzii efective, a oricărei diferențe dintre valoarea inițială și valoarea la scadență;

Ajustările de valoare, se determină atât ca ajustări de tip colectiv pentru expunerile cu caracteristici similare cât şi ca ajustări determinate individual pentru expunerile depreciate.

Abordarea colectivă (statistică) presupune gruparea activelor financiare, pentru care nu există dovezi obiective ale deprecierii, după caracteristici similare ale riscului de credit, şi evaluarea lor utilizând rate istorice ale pierderii asociate cu informaţii despre experienţe privind pierderea în respectivele grupuri de active şi date observabile relevante iar abordarea individuală presupune analizarea caz după caz a activelor financiare pentru care există dovezi obiective ale deprecierii, ca rezultat al unuia sau a mai multor evenimente care au apărut după recunoaşterea iniţială a activului, şi care au un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie ale activelor financiare care pot fi estimate credibil.

Ajustarile pentru pierderi asteptate calculate la nivel colectiv se efectueaza dupa urmatoarea formula:

a) Pentru facilitatile de credite garantate cu garantii personale si/sau reale, in cazul in care valoarea garantiilor reale ($Garantie_{act}$) este mai mica decat valoarea rezultata din expunerea bruta*LGD, ajustarile pentru pierderi asteptate de tip colectiv se calculeaza dupa urmatoarea formula:

Ajustari pentru pentru pierderi asteptate = (Expunere bruta*LGD – $Garantie_{act}$) * PD

b) Pentru facilitățile de credite garantate cu garanții personale și/sau reale, în cazul în care valoarea garanțiilor reale ($Garanție_{act}$) este mai mare sau egală cu valoarea rezultata din expunerea brută*LGD, ajustările de tip colectiv se calculează după următoarea formulă:

Ajustări pentru pentru pierderi asteptate = [(Expunere bruta* LGD) – (Expunere bruta* LGD * Coef. Ajust)] *PD

Determinarea ajustarilor pentru pierderi asteptate calculate la nivel individual se realizeaza pentru creditele care se incadreaza cel putin in una din urmatoarele conditii:

a) credite care apartin bucket 3 (B3), indiferent de valoarea expunerii;
b) credite care apartin bucket 1 sau 2 (B1 sau B2) a caror expunere bruta diminuată cu garanțiile reale este egala sau mai mare decat pragul de semnificatie care este stabilit la valoarea de 200.000 lei;
c) credite care au fost aduse din afara bilantului.

Formula de calcul a ajustărilor pentru pierderi asteptate calculate la nivel individual se bazează pe fluxurile de trezorerie estimate si anume:

$$Provizion = Expunere - \sum_{i=1}^{n} \left(2 - (1 + RR)^{\frac{t}{365}}\right) CF_i$$

unde:

expunerea – definita conform prevederilor art.1 alin 2) din prezenta (atentie: in cazul creditelor garantate cu garanții reale expunerea va fi ajustata);
CF_i – valoarea fluxului de numerar viitor estimat „i";
n – numarul de fluxuri de numerar viitoare estimate sau pana cand discountingul devine 0 sau negativ;
RR – rata recuperarii aferenta creditului analizat;
t – numărul de zile dintre data calculului si data producerii fluxului de numerar

Definirea termenilor restant si depreciat

Expunerile restante sunt acele creanțe care înregistrează restanțe (număr de zile de întârziere), dar nu sunt depreciate.

Expunerea depreciată - un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și sunt suportate pierderi din depreciere dacă și numai dacă există dovezi obiective ale deprecierii ca rezultat al unuia sau al mai multor evenimente care au apărut după recunoașterea inițială a activului și dacă acel eveniment (sau evenimente) care ocazionează pierderi are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil.

Abordări și metode aplicate pentru determinarea ajustărilor

Organizațiile cooperatiste determină ajustări pentru deprecieri identificate la nivel individual pe fiecare activ financiar reprezentând credit/plasament sau, după caz, ajustări pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare/ajustări colective pentru pierderi generate, dar neidentificate, alocate pe fiecare activ financiar reprezentând credit/plasament;

Abordarea individuală – presupune analizarea caz după caz a activelor financiare pentru care există dovezi obiective ale deprecierii, ca rezultat al unuia sau a mai multor evenimente care au apărut după recunoaşterea iniţială a activului, şi care au un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie ale activelor financiare care pot fi estimate credibil.

Abordarea colectivă (statistică) – presupune gruparea activelor financiare, pentru care nu există dovezi obiective ale deprecierii, după caracteristici similare ale riscului de credit, şi evaluarea lor utilizând rate istorice ale pierderii asociate cu informaţii despre experienţe privind pierderea în respectivele grupuri de active şi date observabile relevante.

6.3. Valoarea totală a expunerilor după compensarea contabilă, și fără luarea în considerare a efectelor tehnicilor de diminuare a riscului de credit și valoarea medie a expunerilor (defalcată pe clase de expuneri)

La finele anului 2023, valoarea totală a expunerilor după compensarea contabilă, şi fără luarea în considerare a efectelor tehnicilor de diminuare a riscului de credit și valoarea medie a expunerilor (defalcată pe clase de expuneri).

La nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, valoarea medie a expunerilor aferente perioadei, defalcată pe clase de expunere este următoarea:

Nr crt	CLASE EXPUNERI	Decembrie 2023	Valoare medie 2023
1	Total expunere netă	44,765,022	41,598,991
2	Administraţii centrale sau bănci centrale	0	0
3	Administraţii regionale sau autorităţi locale	0	0
4	Instituţii	6,615,722	6,131,029
5	Societăţi	0	0
6	De tip retail	31,363,570	30,628,891
7	Expuneri garantate cu ipoteca asupra bunurilor imobile	134,802	144,539
8	Expuneri în stare de nerambursare	279,320	204,631
9	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	0	0
10	Alte elemente	6,371,608	4,489,900

6.4. Repartiţia geografică a expunerilor

În vederea limitării riscului de concentrare care apare din expunerile faţă de contrapartidele din aceeaşi regiune geografică, Banca Cooperatistă Economcoop Bacău a luat în considerare un număr de un sediu central, 6 agenții și 12 puncte de lucru.

Zonele geografice au fost definite în funcţie de unitățile de relief ale regiunii geografice din care Banca Cooperatistă Economcoop Bacău face parte, respectiv Regiune de Nord-Est a țării, așa cum a fost definită în Politica de dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

În ceea ce priveşte repartiţia geografică a expunerilor, defalcată pe principalele clase de expuneri aferente Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, menţionăm că la data de 31.12.2023 expunerea faţă de clientela nebancară:

Punct de lucru	Expunere portofoliu de credite clientelă nebancară %
040100	10.16%
040101	9.89%
040102	10.44%
040103	5.24%
040104	6.81%
040106	6.42%
040107	2.68%
040110	4.26%
040120	4.91%
040121	3.74%
040122	7.39%
040123	1.61%
040125	4.05%
040126	2.32%
040127	5.64%
040128	6.45%
040130	5.70%
040131	1.43%
040132	0.86%
Total	100.00%

6.5. Defalcarea expunerilor pe tipuri de contrapartidă

La nivelul Băncii Cooperatiste Banca Cooperatistă Economcoop Bacău, repartiţia clientelei nebancare pe tipuri de contrapartidă este, la sfârșitul anului 2023, în proporție de 100% reprezentată de persoanele fizice.

În ceea ce priveşte defalcarea creditelor acordate persoanelor fizice la nivelul Băncii pe zone geografice și pe mediu urban și rural, aceasta se prezintă astfel:

Sold credite P.F.	Credite acordate in mediu rural		Credite acordate in mediu urban	
	Total credite in sold		Total credite in sold	
	valoare	% din total portof	valoare	% din total portof
32,852,146.84	24,734,430.93	75.29	8,117,715.91	24.71

6.6. Defalcarea tuturor expunerilor în funcţie de scadenţa reziduală

La nivelul Bancii Cooperatiste Economcoop Bacău, defalcarea expunerilor agregate în funcţie de scadenţa reziduală, segmentată pe clase de expuneri, este următoarea:

Scadenţa reziduală	Operaţiuni interbancare	Credite acordate clientelei	Creanțe restante și îndoielnice	Total expuneri
Pana la 1 luna	0.00	2,246,412.65	413,729.99	2,660,142.64
Intre 1 si 3 luni	0.00	1,474,860.57	0.00	1,474,860.57

Intre 3 si 6 luni	0.00	2,187,888.29	0.00	2,187,888.29
Intre 6 si 12 luni	0.00	4,225,439.77	0.00	4,225,439.77
Intre 1 si 2 ani	0.00	8,016,677.84	0.00	8,016,677.84
Intre 2 si 3 ani	0.00	6,886,442.36	0.00	6,886,442.36
Intre 3 si 4 ani	0.00	4,934,033.82	0.00	4,934,033.82
Intre 4 si 5 ani	0.00	1,779,644.95	0.00	1,779,644.95
Intre 5 si 7 ani	0.00	0.00	0.00	0.00
Intre 7 si 10 ani	0.00	0.00	0.00	0.00
Intre 10 si 15 ani	0.00	0.00	0.00	0.00
Intre 15 si 20 ani	0.00	0.00	0.00	0.00
Peste 20 ani	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	0.00	31,751,400.25	413,729.99	32,165,130.24

6.7. Expuneri restante, expuneri depreciate şi ajustări

La nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, expunerile restante şi depreciate se prezintă astfel:

	Expuneri depreciate	Expuneri restante	Ajustări	
			individuale	colective
Persoane fizice	624.734	2.889.120	546.352	303.785
Persoane juridice	0	0	0	0
Bănci Cooperatiste	0	0	0	0
Total	624.734	2.889.120	**546.352**	**303.785**

Cont	Denumire cont	Sumă
662	Cheltuieli cu provizioane pentru creanţe din operaţiuni cu clientela	1.318.328
663	Cheltuieli cu provizioane privind operaţiuni cu titluri şi operaţiuni diverse	9.198
665	Cheltuieli cu provizioane pentru riscuri şi cheltuieli	4.303
	Total	**1.331.829**

Ajustările de valoare şi provizioanele defalcate pe principalele clase de conturi la nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău la finele anului 2020 au fost următoarele:

Cls 19	0
Cls 29	850.137
Cls 39	5.297
Cls 49	0

La nivelul Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, valoarea expunerilor restante şi a expunerilor depreciate, separate şi defalcate pe zone geografice semnificative, însoţite de sumele reprezentând ajustările de valoare pentru fiecare zonă geografică în parte este prezentată în cele ce urmează:

Regiunea	Credite restante clientelă nebancară	Ajustari de valoare colective	Credite depreciate clientelă nebancară	Ajustari de valoare individuale
040100	667,644	64,058	275,206	212,581
040101	192,166	33,131	16,596	13,932
040102	307,632	41,214	60,038	43,321
040103	38,406	5,628	1,741	0
040104	43,287	8,139	1,354	0
040106	178,514	13,877	21,985	132,726
040107	69,350	7,886	2,094	11,169
040110	85,614	7,360	37,829	15,238
040120	328,235	42,023	60,929	27,380
040121	26,533	4,673	2,104	0
040122	0	5,020	0	0
040123	17,025	2,348	614	0
040125	0	4,277	0	0
040126	97,598	7,440	31,518	33,096
040127	180,907	12,853	59,460	23,374
040128	323,296	16,902	22,827	17,741
040130	52,272	2,213	970	0
040131	254,458	21,342	27,823	15,794
040132	26,183	3,400	1,649	0

Total	2,889,120	303,785	624,734	546,352

Reconcilierea modificărilor ajustărilor specifice şi generale pentru riscul de credit pentru expunerile depreciate

Descriere a tipului ajustărilor specifice şi generale pentru riscul de credit

Ajustări specifice - *abordarea individuală* – presupune analizarea caz după caz a activelor financiare pentru care există dovezi obiective ale deprecierii, ca rezultat al unuia sau a mai multor evenimente care au apărut după recunoaşterea iniţială a activului, şi care au un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie ale activelor financiare care pot fi estimate credibil.

Ajustări generale - *abordarea colectivă* – presupune gruparea activelor financiare, pentru care nu există dovezi obiective ale deprecierii, după caracteristici similare ale riscului de credit, şi evaluarea lor utilizând rate istorice ale pierderii asociate cu informaţii despre experienţe privind pierderea în respectivele grupuri de active şi date observabile relevante.

Sumele provizionate pentru ajustările pentru riscul de credit în perioada de raportare

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău				
	Sold iniţial 2023	Intrări	Ieşiri	Sold final 2023
Ajustări specifice pentru depreciere la nivel individual	377.728	802.526	633.902	546.352
Ajustări colective pentru pierderi generate, dar neidentificate	265.191	1.209.200	1.170.606	303.785

Menţionăm că pe parcursul anului 2023, organizaţiile cooperatiste de credit din reţeaua CREDITCOOP (inclusiv Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP) au calculat, înregistrat şi raportat ajustări prudenţiale de valoare în conformitate cu reglementările Băncii Naţionale a României în domeniu şi ajustări de valoare IFRS, aşa cum este menţionat în capitolul 6.2. al prezentului raport.

Ajustările specifice pentru riscul de credit, precum şi recuperările înregistrate direct în contul de profit şi pierdere.

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău	
Ajustări pentru depreciere aferente creditelor acordate clienţilor	1.318.328
Ajustări pentru depreciere aferente creanţelor din operaţiuni cu titluri şi operaţiuni diverse	9.198
Cheltuieli cu provizioane	4.303
TOTAL	**1.331.829**

Banca Cooperatistă Economcoop Bacău	
Recuperări ajustări pentru depreciere aferente creditelor acordate clienţilor	1.010.743
Recuperări ajustări pentru depreciere aferente creanţelor din operaţiuni cu titluri şi operaţiuni diverse	3.533
Recuperări din provizioane	6.387
TOTAL	**1.020.663**

6.8. Expuneri restructurate, neperformante și active executate silit

Începând cu 31.12.2020 a intrat în vigoare Ghidul EBA privind prezentarea expunerilor neperformante și restructurate (EBA/GL/2018/10).

Formularele 1, 3, 4 și 9 sunt întocmite în conformitate cu Ghidul mai sus menționat și sunt corelate cu informațiile prezentate în raportarea FINREP, întocmită pentru data de 31.12.2023.

Formular 1: Calitatea creditului expunerilor restructurate

	Valoarea contabilă brută/valoarea nominală a expunerilor cu măsuri de restructurare datorate dificultăților financiare			Deprecieri cumulate, modificări de valoare justă cumulate negative determinate de riscul de credit și provizioane		Garanții reale primite și garanții financiare primite la expuneri restructurate
	Restructurate performante	Restructurate neperformante				
		Din care in	Din care	Pentru	Pentru	Din care pentru

				stare de nerambursare	depreciate	restructurari performante	restructurari neperformante		expuneri neperformante cu masuri de restructurare
1	**Credite şi avansuri**	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Bănci centrale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Administraţii publice	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	Instituţii de credit	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Alte societăţi financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Societăţi nefinanciare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Gospodării	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	**Titluri de datorie**	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	**Angajamente de creditare date**	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	**Total**	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Formular 3: Calitatea creditelor expunerilor performante si neperformante dupa numar de zile restanta

	Valoarea contabilă brută/valoarea nominală					
		Expuneri performante			Expuneri neperformante	
		Nerestante sau restante <= 30 de zile	Restante > 30 de zile <= 90 de zile		Cu plată improbabilă, nerestante sau restante <= 90 de zile	Restante > 90 de zile <= 180 de zile
Credite şi avansuri	**32,050,325.37**	**31,363,681.75**	**686,643.62**	**837,930.58**	**6,078.74**	**318,172.89**
Bănci centrale						
Administraţii publice	140.00	140.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Instituţii de credit						
Alte societăţi financiare	21,731.99	21,731.99	0.00	0.00	0.00	0.00
Societăţi nefinanciare	719.12	719.12	0.00	0.00	0.00	0.00
Din care IMM-uri	523.79	523.79	0.00	0.00	0.00	0.00
Gospodării	32,027,734.26	31,341,090.64	686,643.62	837,930.58	6,078.74	318,172.89
Instrumente de datorie						
Administraţii centrale						
Expuneri extrabilanţiere	**872,014.11**			0.00		
Administraţii centrale						
Instituţii de credit						
Alte societăţi financiare						
Societăţi nefinanciare						
Gospodării	872,014.11					
Total	**32.922.339,48**	**31,363,681.75**	**686,643.62**	**837,930.58**	**6,078.74**	**318,172.89**

Formular 3: Calitatea creditelor expunerilor performante si neperformante dupa numar de zile restanta (continuare)

	Valoarea contabilă brută/valoarea nominală					
	Expuneri neperformante					
	Restante > 180 de zile <= 1 an	Restante > 1 an <= 2 ani	Restante > 2 ani <= 5 ani	Restante > 5 ani <= 7 ani	Restante > 7 ani	Din care în stare de nerambursare
Credite şi avansuri	**222,064.69**	**209,836.35**	**71,631.79**	**10,146.12**	**0.00**	**831,851.84**
Bănci centrale						
Administraţii publice	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Instituţii de credit						
Alte societăţi financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Societăţi nefinanciare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Din care IMM-uri	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gospodării	209,836.35	71,631.79	10,146.12	0.00	0.00	831,851.84
Instrumente de datorie						
Administraţii centrale						
Expuneri extrabilanţiere						
Administraţii centrale						
Instituţii de credit						
Alte societăţi financiare						
Societăţi nefinanciare						
Gospodării						
Total	**222,064.69**	**209,836.35**	**71,631.79**	**10,146.12**	**0.00**	**831,851.84**

Formular 4: Expuneri performante si neperformante si provizioanele aferente

	Valoarea contabilă brută/valoarea nominală					
		Expuneri performante			Expuneri neperformante	
		Din care stadiul 1	Din care stadiul 2		Din care stadiul 2	Din care stadiul 3
Credite şi avansuri	**32,050,325.37**	**31,805,448.01**	**244,877.36**	**837,930.58**	**0.00**	**837,930.58**
Bănci centrale						
Administraţii publice	140.00	140.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Instituţii de credit						
Alte societăţi financiare	21,731.99	21,731.99	0.00	0.00	0.00	0.00
Societăţi nefinanciare	719.12	719.12	0.00	0.00	0.00	0.00

Din care IMM-uri	523.79	523.79	0.00	0.00	0.00	0.00
Gospodării	32,027,734.26	31,782,856.90	244,877.36	837,930.58	0.00	837,930.58
Titluri de datorie						
Bănci centrale						
Administrații publice						
Instituții de credit						
Alte societăți financiare						
Societăți nefinanciare						
Expuneri extrabilanțiere						
Bănci centrale						
Administrații publice						
Instituții de credit						
Alte societăți financiare						
Societăți nefinanciare						
Gospodării						
Total	**32,050,325.37**	**31,805,448.01**	**244,877.36**	**837,930.58**	**0.00**	**837,930.58**

Formular 4: Expuneri performante si neperformante si provizioanele aferente (continuare)

	Depreciere cumulată, modificări negative cumulate ale valorii juste datorate riscului de credit și provizioane						Scoaterile în afara bilanțului parțiale cumulate	Garanțiile reale și garanțiile financiare primite	
	Expuneri performante – depreciere cumulată și provizioane			Expuneri neperformante – depreciere cumulată, modificări negative cumulate ale valorii juste datorate riscului de credit și provizioane				Asupra expunerilor performante	Asupra expunerilor neperformante
		Din care stadiul 1	Din care stadiul 2		Din care stadiul 2	Din care stadiul 3			
Credite și avansuri	**-309,081.97**	**-205,671.98**	**-103,409.99**	**-546,351.86**	**0.00**	**-546,351.86**	**0.00**	**30,371,321.06**	**279,615.85**
Bănci centrale									
Administrații publice	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Instituții de credit									
Alte societăți financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Societăți nefinanciare	-298.28	-298.28	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Din care IMM-uri	-234.44	-234.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gospodării	-308,783.69	-205,373.70	-103,409.99	-546,351.86	0.00	-546,351.86	0.00	30,371,321.06	279,615.85
Titluri de datorie									
Bănci centrale									
Administrații publice									
Instituții de credit									
Alte societăți financiare									
Societăți nefinanciare									
Expuneri extrabilanțiere	-932.19	-932.19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bănci centrale									
Administrații publice									
Instituții de credit									
Alte societăți financiare									
Societăți nefinanciare									
Gospodării	-932.19	- 932.19							
Total	**- 310.014,16**	**-206.604,17**	**-103,409.99**	**-546,351.86**	**0.00**	**-546,351.86**	**0.00**	**30,371,321.06**	**279,615.85**

Formular 9: Colaterale obtinute prin luare in posesie si proces de executare

		Garanții reale obținute prin intrarea în posesie	
		Valoarea la recunoașterea inițială	**Modificări negative cumulate**
1	Imobilizări corporale	0.00	0.00
2	Altele decât imobilizările corporale	0.00	0.00
3	Bunuri imobile locative	0.00	0.00
4	Bunuri imobile comerciale	0.00	0.00
5	Bunuri mobile (auto, transport maritim etc.)	0.00	0.00
6	Instrumente de capital şi instrumente de datorie	0.00	0.00
7	Altele	0.00	0.00
8	**Total**	0.00	0.00

7. Informaţii referitoare la expunerile Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău la riscul de rată a dobânzii pentru poziţiile neincluse în portofoliul de tranzacţionare

În cadrul băncii cooperatiste efectele modificării ratei dobânzii sunt analizate din două puncte de vedere şi anume:

- din perspectiva efectului de venit, perspectivă din care se urmăresc efectele schimbărilor ratelor de dobândă asupra venitului curent – efecte pe termen scurt care se urmăresc lunar şi care se determină prin aplicarea unor metode calitative de evaluare şi diminuare;

- din perspectiva efectului asupra valorii economice a băncii, perspectivă din care se urmăresc efectele potenţiale ale schimbărilor ratelor de dobândă asupra valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar – efecte pe termen lung care se determină prin aplicarea metodologiei standardizate prevăzută în anexă la Regulamentul BNR nr. 5/2013, cu modificările şi completările ulterioare, în vederea determinării declinului potenţial al valorii economice a băncii. Variaţia declinului potenţial al valorii economice, pe parcursul anului 2023, este prezentată în tabelul următor:

Perioada	Declinul potenţial al valorii economice a băncii cooperatiste	
	valoare absolută	% din fondurile proprii
Martie 2023	637,261	12.96
Iunie 2023	733,126	14.95
Septembrie 2023	752,557	15.37
Decembrie 2023	724,448	13.31

Variaţia profitului pe parcursul anului 2023 la nivelul băncii cooperatiste este prezentată în tabelul următor:

	Mar-23	Jun-23	Sep-23	Dec-23
Variația profitului	-14.330	-35.367	-45.050	-65.147

8. Informații privind nivelul indicatorilor cheie înregistrați la finele anului 2023

La finele anului 2023, nivelul indicatorilor cheie înregistrat, la nivelul băncii cooperatiste este următorul:

Nr crt.	INDICATORI	31.12.2023
1	Rata generala de risc	58.96
2	Efectul de parghie	12.88
3	Credite si dobanzi aferente acordate clientelei (valoare bruta) / Total activ (valoare bruta)	71.02
4	Credite si dobanzi aferente acordate clientelei (valoare bruta) / Total datorii	85.87
5	Active financiare (Creante) depreciate ale clientelei nebancare (valoare neta) in Total activ (valoare neta)	0.65
6	Active financiare (Creante) depreciate ale clientelei nebancare (valoare neta) in Total portofoliu aferent clientelei (valoare neta)	0.91
7	Active financiare (Creante) depreciate ale clientelei nebancare (valoare neta) in Total capitaluri proprii (valoare neta)	4.52
8	Gradul de acoperire cu ajustari a expunerilor neperformante	65.20
9	Ponderea expunerilor din credite cu SD>60 zile in total portofoliu de expuneri aferente clientelei nebancare	3.20
10	Ponderea expunerilor din credite cu SD>30 zile in total portofoliu de expuneri aferente clientelei nebancare	4.64
11	Rata creditelor neperformante	2.55
12	Depozite atrase de la clientela / Total activ (valoare neta)	75.80
13	Credite acordate clientelei in Depozite atrase de la clienti (valoare bruta)	96.01
14	Lichiditate imediata	22.23
15	Ponderea activelor lichide in total active	19.03
16	Ponderea activelor lichide in datoriile privind clientela	25.10
17	Ponderea imprumuturilor intercooperatiste in surse externe de finantare	10.15
18	Operatiuni cu clientela (valoare neta) / Total activ	71.58
19	Fonduri proprii de nivel 1 / Total fonduri proprii	100.00
20	Rata fondurilor proprii totale	16.04
21	Rata fondurilor proprii de nivel 1	16.04
22	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza	16.04
23	Rata rentabilitatii economice (ROA)	-0.15
24	Rata rentabilitatii financiare (ROE)	-1.10
25	Rata rentabilitatii activitatii de baza	106.69
26	Cheltuieli cu personalul in Cheltuieli operationale	70.53

9. Informaţii referitoare la politica şi practicile de remunerare pentru categoriile de personal ale căror activităţi profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc

Politica şi practicile de remunerare ale personalului în cadrul reţelei CREDITCOOP

Politica de remunerare a personalului, adoptată de Consiliul de administraţie al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP, reglementează cadrul general și principiile de bază pentru determinarea remuneraţiei, în conformitate cu prevederile Regulamentului BNR nr.5/2013, privind cerințe prudențiale pentru intituțiile de credit și cu legislația muncii aplicabilă.

La determinarea politicii şi a practicilor de remunerare a personalului, inclusiv pentru categoriile de personal ale căror activităţi profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituţiei de credit, Consiliul de administraţie a respectat principiile de bază prevăzute de reglementările în vigoare.

În cadrul reţelei CREDITCOOP, remunerația personalului (organul de conducere, personalul identificat şi ceilalţi angajaţi) include doar o componentă fixă şi nu conţine stimulente corelate cu performanţa băncii.

Remuneraţia fixă reflectă în primul rând experiența profesională relevantă și responsabilitatea organizațională, așa cum sunt prevăzute în fișa postului unui angajat, ca parte a termenilor de angajare.

Politica de remunerare a personalului asigură un cadru unitar şi un proces transparent pentru determinarea remunerației la nivelul organizaţiilor cooperatiste de credit.

Organul de conducere al băncii cooperatiste a supravegheat direct evaluarea performanţelor individuale ale categoriilor de personal ale căror activităţi profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituţiei.

În cursul anului 2023, în măsura în care au fost îndeplinite cerinţele în vigoare, au putut fi acordate unele prime cu ocazia unor evenimente speciale sau a sărbătorilor legale, indemnizaţii sau ajutoare sociale.

Consiliul de administraţie al Bancii Cooperatiste Economcoop Bacău, a supravegheat îndeplinirea condiţiilor de acordare şi a asigurat că politicile şi practicile de remunerare a personalului, inclusiv a membrilor organelor cu funcţie de conducere şi a categoriilor de personal ale căror activităţi profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituţiei, să fie corespunzătoare obiectivelor şi strategiei Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP, culturii şi mediului de control al băncilor cooperatiste.

Remuneraţia pentru categoriile de personal ale căror activităţi profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău, aferentă anului 2023, se prezintă astfel:

Număr de beneficiari	10
Domeniul de activitate	Retail
Remuneraţie totală	713.637
Remuneraţie fixă	713.637

Preşedintele Consiliului de Administraţie al Băncii Cooperatiste Economcoop Bacău

Bejan Stelian